

Strategia Rozwoju Gminy Rakoniewice do roku 2030

© Marcin Chrost

© walcji.com

Rakoniewice

ProPOLIS
CONSULTING

Spis treści

WPROWADZENIE	3
STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY RAKONIEWICE	5
1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	5
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	8
3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	11
4. Ocena jakości życia w Gminie na podstawie badań ankietowych	13
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	30
STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY RAKONIEWICE	35
1. Misja i Wizja	35
2. Cele strategiczne i operacyjne funkcjonowania gminy Rakoniewice	37
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy	49
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej w Gminie	66
5. Spójność kierunków rozwoju Gminy Rakoniewice z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	68
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	74
7. Ramy finansowe i źródła finansowania	75
ZAŁĄCZNIKI	78
1. Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Rakoniewice	78
2. Wzór ankiety	78
3. Ewaluacja Strategii	78
SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	78

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju gminy Rakoniewice do roku 2030 dalej „Strategia” jest fundamentalnym instrumentem wieloletniego zarządzania Gminą, diagnozującym jej potencjał oraz podstawowe uwarunkowania i potrzeby rozwojowe w perspektywie do 2030 roku. Strategia umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami Gminy, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków w procesie pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. Strategia pełni nadrzędną rolę względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w gminie Rakoniewice. Jest spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Wyznacza ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Strategia Rozwoju gminy Rakoniewice do roku 2030 została przygotowana w oparciu o wiedzę i doświadczenie kapitału ludzkiego a także na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej, nieaktualnej Strategii Rozwoju Gminy Rakoniewice obowiązującej do 2021 roku.

Podstawą sporządzenia Strategii były wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Rakoniewice przygotowanej w oparciu o analizę stanu Gminy oraz o analizę porównawczą gminy Rakoniewice z innymi gminami powiatu grodziskiego. Prócz tego istotnym elementem w pracach nad Strategią była współpraca z mieszkańcami Gminy w ramach prowadzonej ankiety oraz konsultacji społecznych w zakresie oceny jakości warunków życia w gminie jak i również analizy mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w Gminie. Wskutek analiz, konsultacji, jak i spotkań z władzami gminy zostały sformułowane wizja, misja i cele strategiczne działalności gminy Rakoniewice na lata 2022-2030.

Ponadto, w ramach strategii rozwoju gminy, zostały określone:

- ✓ istotne kierunki działań (interwencji) podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych oraz oczekiwane ich rezultaty, w tym w wymiarze przestrzennym, wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia,
- ✓ model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy,

- ✓ ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie,
- ✓ obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań, a także obszary strategicznej interwencji kluczowe dla Gminy,
- ✓ system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- ✓ ramy finansowe i źródła finansowania.

STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY RAKONIEWICE

1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Gmina Rakoniewice znajduje się na drugim miejscu pod względem zaludnienia spośród gmin powiatu grodzkiego i skupia 25,6% ludności powiatu. Pod względem gęstości zaludnienia, Gmina znajduje się na trzecim miejscu w powiecie (za Grodziskiem Wielkopolskim i Granowem). Z diagnozy sytuacji społecznej gminy Rakoniewice wynika, że w latach 2017-2020 obserwowany był stały wzrost liczby mieszkańców, jedynie w 2021 r. nastąpił jej spadek. W 2021 r. zarejestrowano 148 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 164 wymeldowań, w wyniku czego wystąpiło ujemne saldo migracji wewnętrznych (-16). W tym samym roku 3 osoby zameldowały się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to dodatnie saldo migracji zagranicznych (3). 60,6% mieszkańców gminy Rakoniewice jest w wieku produkcyjnym, 22,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 16,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Prognozy opracowane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują, że do 2030 r. ludność gminy Rakoniewice będzie stale wzrastać i w 2030 r. wyniesie 13 742 osoby, a więc zwiększy się o ~ 3,95%. Stale rosnać będzie udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności Gminy. Jednocześnie stopniowo spadać będzie udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Saldo migracji wewnętrznych utrzymywać się będzie na ujemnym poziomie (-9 osób w 2030 r.), co wskazuje na stopniowy odpływ mieszkańców gminy Rakoniewice do innych miejscowości, które znajdują się poza jej obszarem. Przyrost naturalny utrzymywać się będzie na dodatnim, ale wyraźnie malejącym poziomie, spadać będzie liczba urodzeń (do prognozowanego poziomu 147 osób w 2030 r.), a rosnać liczba zgonów (109 osób w 2030 r.). Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w przyszłości skutkowałą zmianą popytu na usługi publiczne: oświatę i wychowanie, opiekę nad osobami starszymi, usługi komunalne, kulturę i sport. W związku z różnicą liczby mieszkańców wymieniających się na rynku pracy (20-24 i 60-64) konieczne jest także przewidzenie i uwzględnienie w planach rozwojowych Gminy zmieniającej się podaży potencjałów w zakresie aktywności społecznej, rynku pracy i przedsiębiorczości oraz wpływów z podatków.

Poziom upowszechnienia edukacji żłobkowo – przedszkolnej jest stosunkowo niski. W Gminie nie ma żłobka, oddziału żłobkowego ani klubu dziecięcego. Na terenie miasta funkcjonuje 1 przedszkole publiczne którego organem prowadzącym jest gmina Rakoniewice. Na obszarach wiejskich funkcjonują 4 przedszkola wchodzące w skład jednostek oświatowych:

w Rostarzewie, w Jabłonie, w Ruchocicach i w Łąkiem. Od 2022 r. funkcjonuje 1 przedszkole niepubliczne w Elźbiecinach (przedszkole leśne). Ciągłe zachodzi potrzeba rozwoju, doposażania oraz rozbudowy bazy przedszkolnej.

Infrastruktura i baza dydaktyczna 5 szkół podstawowych na terenie Gminy, których samorząd jest organem prowadzącym, jest systematycznie modernizowana. Szkoły są wyposażone (sale komputerowe, językowe), a uczniowie mogą korzystać z oferty zajęć pozalekcyjnych. Gmina zapewnia bezpłatną komunikację autobusową dla uczniów dojeżdżających do szkół, prowadzi doradztwo zawodowe dla uczniów oraz uczestniczy w licznych projektach unijnych dotyczących rozwoju edukacji. Ciągłe jednak zachodzi potrzeba rozwoju, modernizacji i rozbudowy placówek oświatowych. Analiza wyników egzaminów ośmioklasistów potwierdza stosunkowo dobry poziom edukacji w szkołach podstawowych Gminy. W 2021 r. dla języka angielskiego średni wynik procentowy szkół w gminie Rakoniewice w 2021 r. wynosił 52,96 %, gdzie średnia powiatu wyniosła 55 %, województwa 63 % a kraju 66 %. Dla matematyki średni wynik wynosił 43,48 % przy średniej powiatu 40%, województwa 45 % i kraju 47 %, a dla języka polskiego średni wynik wynosił 52,94 %, gdzie średnia powiatu wyniosła 53%, województwa 58 % a kraju 60 %. Pomimo to, aby dać uczniom możliwość studiowania na ciekawych kierunkach, a w przyszłości zwiększyć ich konkurencyjność na rynku pracy, należy dążyć do ciągłego zwiększenia efektywności uczenia się i nauczania, ze szczególnym naciskiem na znajomość języków obcych.

Władze samorządowe przywiązują dużą wagę do podnoszenia jakości życia mieszkańców, co wyraża się troską o infrastrukturę i działania związane z kulturą, sportem i rekreacją. Ich realizacja skoncentrowana jest wokół Rakoniewickiego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej w Rakoniewicach, a także Spółki Komunalnej, która w imieniu Gminy zajmuje się organizowaniem zajęć, imprez i zawodów rekreacyjno-sportowych dla lokalnej społeczności. Mieszkańcy mogą korzystać z bogatej oferty kulturalnej i sportowej oferowanej dla każdej grupy wiekowej przez wymienione jednostki. Potrzeby w zakresie kultury, sportu czy rekreacji zapewnia także zaangażowanie społeczne mieszkańców oraz współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi, liderami środowisk lokalnych. Przejawia się to w realizacji przyjętych w Gminie programów współpracy. Bazę sportową Gminy tworzą liczne obiekty sportowe w szczególności Hala Widowiskowo - Sportowa w Rakoniewicach, Orlik Rakoniewice, Stadiony w Rostarzewie i w Rakoniewicach, nowa hala sportowa przy szkole w Rostarzewie, boiska i kompleksy boisk sportowych przy szkołach w Rostarzewie, w Rakoniewicach i w Jabłonie, a także przy ulicy Rzemieślniczej

w Rakoniewicach, stanowiące zaplecza sportowe szkół sale gimnastyczne w Rakoniewicach, w Ruchocicach i w Jabłonie. We wszystkich miejscowościach sołectkich oraz w mieście znajdują się place zabaw, przy których w większości miejscowości funkcjonują również siłownie zewnętrzne. Gmina posiada dokumentację projektową na rozbudowę kompleksu edukacyjno-sportowego w Rakoniewicach (hali widowiskowo – sportowej) o basen przyszkolny z bowlingiem.

W granicach gminy Rakoniewice przebiega trasa rowerowa, znajdują się parki ze ścieżkami i elementami małej architektury, funkcjonują łowiska. W Gminie działają kluby sportowe, a rakoniewiczcy sportowcy osiągają sukcesy w takich dyscyplinach jak taekwondo i piłka nożna. Na terenie Gminy znajdują się ciekawe zabytki, jak np. Ratusz w Rostarzewie, Pałac w Rakoniewicach wyróżniony jako laureat konkursu „Zabytek Zadbane”, domy podcieniowe w Rakoniewicach czy kościoły. W mieście funkcjonuje Wielkopolskie Muzeum Pożarnictwa, które upowszechnia bogate zasoby w zakresie pożarnictwa. W ramach Rakoniewickiego Ośrodka Kultury działa wyróżniająca się wysokim poziomem artystycznym amatorska Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Rostarzewa.

Według danych opublikowanych przez GUS, zmniejsza się liczba osób korzystających z pomocy świadczonej przez ośrodek pomocy społecznej. W 2017 r. udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem wynosił 4,5 %, w 2018 r. wzrósł do 4,6 % a dalej spadał w 2019 r. do 4,4 %, w 2020 r. do 3,8 % a w 2021 do 3,5 %. Niemniej jednak wciąż wielu mieszkańców wymaga pomocy z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby czy niepełnosprawności. Osoby oczekują wsparcia na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, opału, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, pokrycia kosztów pobytu w placówkach interwencji kryzysowej czy mieszkaniach chronionych. Dlatego też działaniem pożądanym jest rozwijanie i podwyższanie jakości usług społecznych skoncentrowanych wokół działającego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rakoniewicach, stanowiącego w środowisku lokalnym centrum usług społecznych.

W zakresie podstawowej ochrony zdrowia mieszkańcy Gminy mogą korzystać z usług świadczonych przez 3 przychodnie lekarskie. Oprócz jednostek świadczących podstawową opiekę zdrowotną, na terenie Gminy funkcjonują także jednostki świadczące specjalistyczne usługi medyczne, w tym zapewniająca kompleksową opiekę medyczną świadczoną poprzez poradnie specjalistyczne, diagnostykę wraz z oddziałami szpitalnymi jednego dnia prywatna jednostka współpracująca z Narodowym Funduszem Zdrowia - Centrum Medyczne w Rakoniewicach. W pobliskich miastach w ramach samodzielnych, publicznych zakładów

opieki zdrowotnej działają szpitale. Stosunkowo bliska lokalizacja Poznania daje mieszkańcom możliwość korzystania z oferty pakietów medycznych na szczeblu wojewódzkim. Pomimo tego, w ankiecie dostęp do specjalistycznej opieki medycznej został oceniony bardzo negatywnie.

Wsparcie dla niepełnosprawnych zapewniają Warsztaty Terapii Zajęciowej „Serce” oraz Spółdzielnia Socjalna. Osoby bezdomne, niepełnosprawne, starsze, chore, ofiary przemocy w rodzinie, byli podopieczni domów dziecka i innych placówek opiekuńczo wychowawczych mogą szukać pomocy w funkcjonującym na terenie Gminy ośrodku Dom „Pomocna Dłoń” w Błońsku.

Działalność Komisariatu Policji w Rakoniewicach, a także aktywność jednostek ochotniczych straży pożarnych zapewniają bezpieczeństwo w Gminie. Niemniej jednak z roku na rok zwiększa się przestępczość począwszy od przestępczości w pojęciu ogólnym, poprzez przestępstwa kryminalne, o charakterze gospodarczym, przestępstwa pod wpływem alkoholu, liczba interwencji policyjnych, czy wykroczeń zakończonych mandatami.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gmina Rakoniewice na tle gmin powiatu grodzkiego charakteryzuje się średnim wskaźnikiem przedsiębiorczości. Według danych opublikowanych przez GUS na terenie Gminy, na koniec 2021 r. zarejestrowanych było 1 539 podmiotów gospodarczych, które stanowiły 27,02% wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie grodzkim. Udział ten ułożył gminę na drugim miejscu wśród gmin powiatu. Na pierwszym miejscu znalazła się gmina Grodzisk Wielkopolski, w której zarejestrowanych na koniec 2021 r. było 2 495 podmiotów (43,8%). W dalszej kolejności umiejscowiły się gminy: Wielichowo (647 podmiotów, 11,36%), Kamieniec (530 podmioty, 9,31%) oraz Granowo (485 podmiotów, 8,51%). Dla gminy Rakoniewice obserwuje się systematyczny wzrost wskaźnika liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na przestrzeni analizowanych lat. Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, największa liczba podmiotów działa w transporcie i gospodarce magazynowej oraz handlu hurtowym i detalicznym, a także naprawie pojazdów samochodowych. Na terenie Gminy w ciągu ostatnich 5 lat stale zmieniała się liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne. Od 2017 do 2019 r. występowało zjawisko zmniejszania się liczby osób bezrobotnych z 278 osób do 195 osób (zmiana o 83 osoby). Od 2019 r. liczba osób bezrobotnych w Gminie zwiększyła się z 195 osób w 2019 r. do 260 osób w

2021 r. (zwiększenie liczby bezrobotnych o 65 osób). W latach 2017-2021 r. na terenie Gminy było więcej bezrobotnych kobiet niż mężczyzn.

Gmina wyróżnia się także działalnością rolniczą. Większość gospodarstw średnich i dużych zajmuje się produkcją zwierzęcą (trzoda chlewna, opasy, krowy mleczne). W Gminie prowadzone są również działy specjalne produkcji rolnej. Dominującą gałęzią jest uprawa pieczarek. W mniejszej części prowadzone są uprawy w szklarniach i tunelach foliowych. Rozwinięta jest także hodowla drobiu rzeźnego i nieśnego, a także zwierząt futerkowych (norki). W niektórych rejonach Gminy produkowany jest miód.

Położenie gminy jest stosunkowo dobrym atutem, z uwagi na odległości od większych ośrodków miejskich oraz dróg ekspresowych i autostrad. W odległości około 35 km od Rakoniewic przebiega droga ekspresowa S5 - węzeł Sęszew oraz w odległości około 30 km mieści się węzeł autostrady A2 - Nowy Tomyśl.

Sieć dróg w gminie Rakoniewice tworzy droga krajowa DK nr 32, drogi wojewódzkie DW nr 305 i 312, drogi powiatowe oraz drogi gminne. Drogi te stanowią główne trakty komunikacyjne, łączące poszczególne miejscowości na obszarze Gminy, a także zapewniają dostępność komunikacyjną na zewnątrz. Sieć drogową uzupełniają drogi niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych, a pełniące funkcje ogólnodostępnych.

Gmina Rakoniewice nie posiada własnej komunikacji. Mieszkańcy mają możliwość korzystania zarówno z komunikacji autobusowej, jak i kolejowej. Komunikację autobusową rozwiązują usługi transportowe świadczone przez komunikację innych gmin a także przewoźników prywatnych. Daje ona możliwość dojazdu z Rakoniewic do Grodziska Wielkopolskiego, Poznania i Zielonej Góry, a także do Nowego Tomyśla, Wolsztyna, Nowej Soli, Wielichowa, Gubina i Żar. Autobusy kursują również po drogach gminnych, łącząc mniejsze miejscowości na terenie Gminy. Szybki i bezpieczny dojazd na trasie Wolsztyn – Poznań zapewniają pociągi pasażerskie, których prędkość, po zakończeniu modernizacji przebiegającej przez teren Gminy linii kolejowej nr 357, będzie wynosić do 120 km/h. Stan istniejących dróg utwardzonych jest dostateczny, aczkolwiek ciągle występuje duża ilość dróg bez nawierzchni utwardzonych. Dla dróg publicznych i obiektów inżynierskich wykonywane są przeglądy okresowe (roczne i pięcioletnie) potwierdzone wpisami w księgach dróg (obiektów). Bieżące zalecenia w zakresie poprawy stanu technicznego dróg dotyczą w większości konieczności wykonania miejscowych napraw ubytków oraz uszkodzeń eksploatacyjnych wynikających z normalnego z nich korzystania.

Na terenie Gminy w minionych latach powstawały ścieżki rowerowe zapewniające połączenia komunikacyjne wzdłuż drogi krajowej na odcinku Rostarzewo - Ruchocice, drogi wojewódzkiej na odcinku Rakoniewice - Wielichowo i drogi powiatowej na odcinku Rakoniewice – Jabłonna. W dalszym ciągu występuje zapotrzebowanie na budowę tego typu połączeń.

W zakresie gospodarki wodnej zaspokajana jest większość obszarów gminy Rakoniewice. Zapotrzebowanie na dostawę wody następuje z 6 czynnych ujęć wody znajdujących się na jej terenie. W kwestii odprowadzania nieczystości płynnych zaspokajana jest część zapotrzebowania związanego z systemem kanalizacji zbiorczej. W pełni skanalizowane jest miasto Rakoniewice oraz wieś Rostarzewo, częściowo wsie Drzymałowo i Rakoniewice obszar wiejski. Nieczystości odprowadzane są do funkcjonującej od 2018 r. oczyszczalni ścieków w Rakoniewicach. Gmina jest w trakcie realizacji zadania „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jabłonna, Wioska, Gola, Narożniki, Józefin, Rakoniewice Wieś i Rakoniewice w gminie Rakoniewice”. Dla obszarów, w których istnieje bardzo duże rozproszenie zabudowy, zakłada się rozwiązania indywidualne (indywidualne oczyszczalnie). Pomimo iż zgazyfikowane są prawie wszystkie wsie gminy Rakoniewice, stopień gazyfikacji wynosi 48,41%. Gmina jest duża obszarowo z rozproszoną zabudową co spowodowało, że występują rejon, do których doprowadzenie sieci gazowej nie było racjonalne.

Na skutek rozbudowy osadnictwa mieszkaniowego szczególnie na terenie poszczególnych sołectw, konieczna jest dalsza rozbudowa sieci w celu podłączenia do nich nowopowstających budynków. Część istniejącej już infrastruktury wymaga także modernizacji. Duże znaczenie dla władz samorządowych mają przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska. Gmina aktywnie wspiera mieszkańców w wymianie źródeł ciepła, budowie przydomowych oczyszczalni ścieków czy zakresie usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej. Dla utrzymania zintegrowanego i spełniającego wymagania ochrony środowiska zagospodarowania nieczystości stałych, Gmina realizuje program gospodarki odpadami. Gmina inwestuje również w działania mające na celu zwiększenie ilości terenów zieleni poprzez nasadzenia kompensacyjne, pozyskuje środki z WFOŚiGW na rozwiązania ekologiczne np. ścieżki ekologiczne, organizację konkursów, imprez w placówkach oświatowych a także z Urzędu Wojewódzkiego na zakup sadzonek miododajnych.

Na terenie gminy zauważalna jest dobra jakość powietrza atmosferycznego. Ciągłym zagrożeniem dla biosfery są jednak kotły grzewcze niskiej emisji, których ilość jest

przeważająca w stosunku do źródeł ekologicznych. Negatywny wpływ na środowisko ma także duży transport samochodowy. Istotnym problemem są również zanieczyszczenia lasów.

Gmina Rakoniewice wyróżnia się dość stabilną sytuacją finansową. Występuje stały wzrost dochodów Gminy w wartościach nominalnych oraz w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Gmina osiąga stosunkowo wysokie dochody z udziałów w podatkach budżetu Państwa z PIT i CIT, oraz wysoki poziom dochodów własnych. Taka sytuacja daje szansę na większą swobodę budżetową.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Położona w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie grodziskim gmina Rakoniewice graniczy z gminami: Grodzisk Wielkopolski, Kamieniec, Nowy Tomyśl, Przemęt, Siedlec, Wielichowo, Wolsztyn. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 201 km², z czego powierzchnia leśna stanowi 41,2%, powierzchnia użytków rolnych 45,2%, tereny zabudowane 3,6 % wody powierzchniowe 0,6 %, pozostałe grunty 9,4 %.

Gmina charakteryzuje się stosunkowo dobrą dostępnością komunikacyjną. Sieć dróg tworzy droga krajowa DK nr 32, drogi wojewódzkie DW nr 305 i 312, drogi powiatowe oraz drogi gminne. Przez teren Gminy przebiega modernizowana Linia kolejowa nr 357 o ruchu pasażerskim, Wolsztyn - Poznań. W odległości około 35 km od Rakoniewic przebiega droga ekspresowa S5 - węzeł Stęszew oraz w odległości około 30 km mieści się węzeł autostrady A2 - Nowy Tomyśl.

Przebieg drogi krajowej DK nr 32 stanowi jednak barierę dla równomiernego rozwoju. Droga przecina centrum miasta oraz miejscowości Rostarzewo i Ruchocice i choć w znacznej mierze ułatwia komunikację zewnętrzną, to wywołuje szereg niekorzystnych skutków. Duże natężenie ruchu samochodowego powoduje uciążliwy hałas, zagraża bezpieczeństwu na drodze, powoduje znaczne zanieczyszczenia powietrza spalinami, a także skutkuje pęknięciami w ścianach budynków zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie drogi. Przez teren Gminy planowana jest trasa obwodnicy drogi krajowej, która przebiegać ma przez miejscowości Ruchocice, Goździn, Rakoniewice Wieś, Rakoniewice, Stodolsko i Rostarzewo. Obwodnica ma docelowo odciążać prowadzony przez centrum miejscowości ruch. Nie jest to jednak inwestycja priorytetowa dla Zarządy drogi tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Główną jednostką osadniczą Gminy jest miasto Rakoniewice – siedziba samorządu. Miasto skupia na swym obszarze znaczną część zagospodarowania kulturalno-sportowego. Wiodące funkcje Miasta to administracja, usługi, handel oraz działalność produkcyjna.

W obszarach wiejskich w zróżnicowanym zakresie funkcjami podstawowymi są rolnicza i leśna, z występowaniem funkcji pozarolniczych.

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 0,9%. Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Negatywnym aspektem powyższego jest chaotyczne rozprzestrzenianie się zabudowy, a przy tym problemy z jakością dróg i dostępem do infrastruktury technicznej oraz pogarszaniem się przestrzeni publicznej.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące Studium zostało przyjęte uchwałą nr XXII/166/2020 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 17 grudnia 2020 r.

Na obecny stan struktury funkcjonalnej miasta oraz miejscowości Rostarzewo w znacznym stopniu wpływają wpisane do rejestru zabytków, układy urbanistyczne powodujące występowanie istotnych ograniczeń i wymagań zarówno w stosunku do wszelkich prac prowadzonych przy istniejącej zabudowie, jak i dla nowej zabudowy. Ograniczenia te obejmują ochronę istniejącej zabudowy przed rozbiórką, zakaz zmiany formy zewnętrznej obiektów zabytkowych, obowiązek zachowania historycznych układów urbanistycznych i utrudniają eliminowanie uciążliwości komunikacyjnych.

Ważnym elementem krajobrazu są wody powierzchniowe. Na terenie Gminy znajduje się Jezioro Kuźnickie, położone w zachodniej części (Białe) o powierzchni 79,8 ha i głębokości maksymalnej około 13 m a także jeziora: Wioska i Brajec. Głównym ciekim wodnym jest rzeka Dojca, która przepływa przez jezioro Wioska. Na południu Gminy w okolicach miejscowości Tarnowa i Terespol przebiegają Kanały Obrzańskie (Środkowy Kanał Obry i Północny Kanał Obry). W części południowo-zachodniej miasta Rakoniewice znajduje się zbiornik małej retencji.

W tkance przestrzennej każdej gminy istotną rolę odgrywają tereny zieleni. Są to najczęściej otwarte tereny pokryte roślinnością, świadomie wkomponowane, wydzielone i ukształtowane zgodnie z planami zabudowy miast i osiedli. Zazwyczaj spełniają one równocześnie wiele funkcji społecznych, usługowych i rekreacyjnych. Na terenie gminy Rakoniewice występują parki oraz zieleńce.

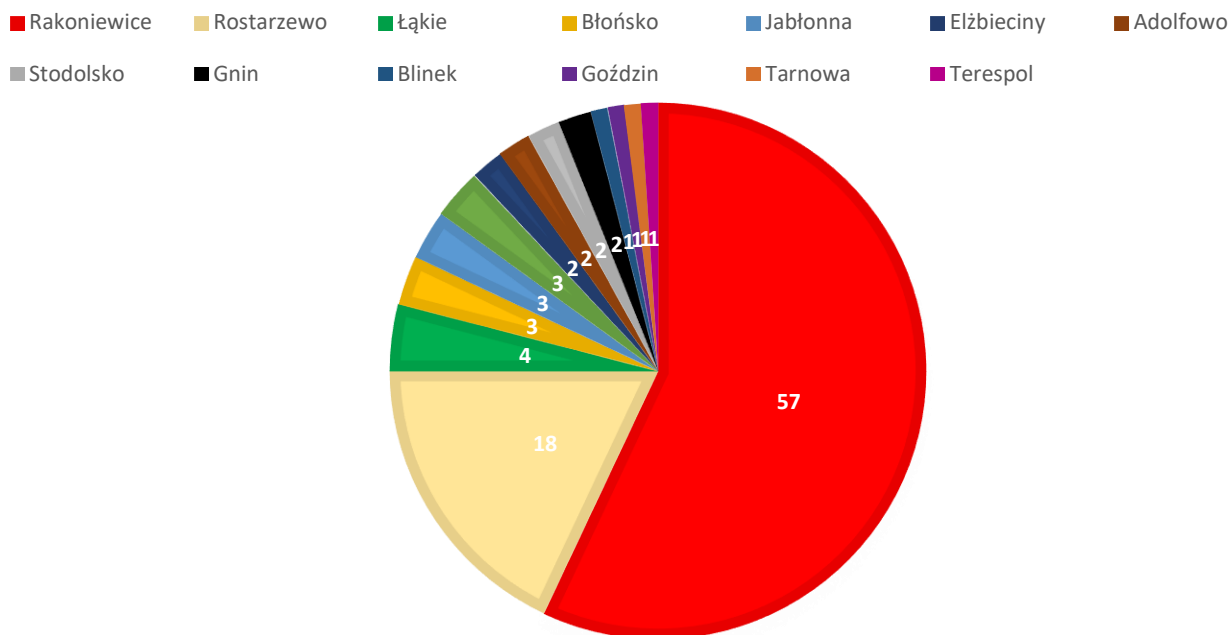
W obszarze gminy Rakoniewice występują Obszar Specjalnej Ochrony – Wielki Łęk Obrzański, Specjalny Obszar Ochrony - Barłóżnia Wolsztyńska oraz Obszar Chronionego Krajobrazu - Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska. Występowanie tych form ochrony przyrody powodują ograniczenia formalno-prawne w zakresie inwestycyjnym.

Na południu Gminy w okolicach miejscowości Tarnowa i Terespol, pomiędzy kanałami Obrzańskimi (Środkowym Kanałem Obry i Północnym Kanałem Obry) występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią o $p=1\%$ i $p=10\%$.

Nadchodzące plany inwestycyjne Gminy, jak również potencjalne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym oparte powinny zostać w głównej mierze na miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Pomoże to nie tylko utrzymać w gminie ład przestrzenny, ale także umożliwi prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej oraz ograniczy możliwość przypadkowych i rozproszonych lokalizacji inwestycji.

4. Ocena jakości życia w Gminie na podstawie badań ankietowych

Na potrzeby sporządzenia Strategii w terminie od 15 czerwca 2022 r. do 27 czerwca 2022 r., zostało przeprowadzone badanie ankietowe, z wykorzystaniem publicznie dostępnego kwestionariusza w formie elektronicznej (on-line). Celem badania było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenie priorytetów na najbliższe lata. Respondenci odpowiadali na 10 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 100 ankiet, z których największą część respondentów stanowiły kobiety (68%). Najwięcej osób ankietowanych zgłosiło się w przedziale wiekowym 26-35 lat (38%), a najmniej osób powyżej 66 roku życia (4%). Przeważającą grupą osób spośród badanych okazali się być pracownicy, czyli osoby niezatrudnione w rolnictwie, lecz też niemające własnej działalności gospodarczej, było ich 69%. Najmniejszą grupę badanych stanowiły osoby zatrudnione w rolnictwie – 3% osób. Największą frekwencją w ankiecie zaprezentowali się mieszkańcy Rakoniewic – 57 osób. Wysoką frekwencją pośród osób ankietowanych odnotowano również wśród mieszkańców Rostarzewa – 18 osób. Najmniej osób wypełniło ankietę z miejscowości takich jak: Blinek, Goździn, Tarnowa i Terespol.

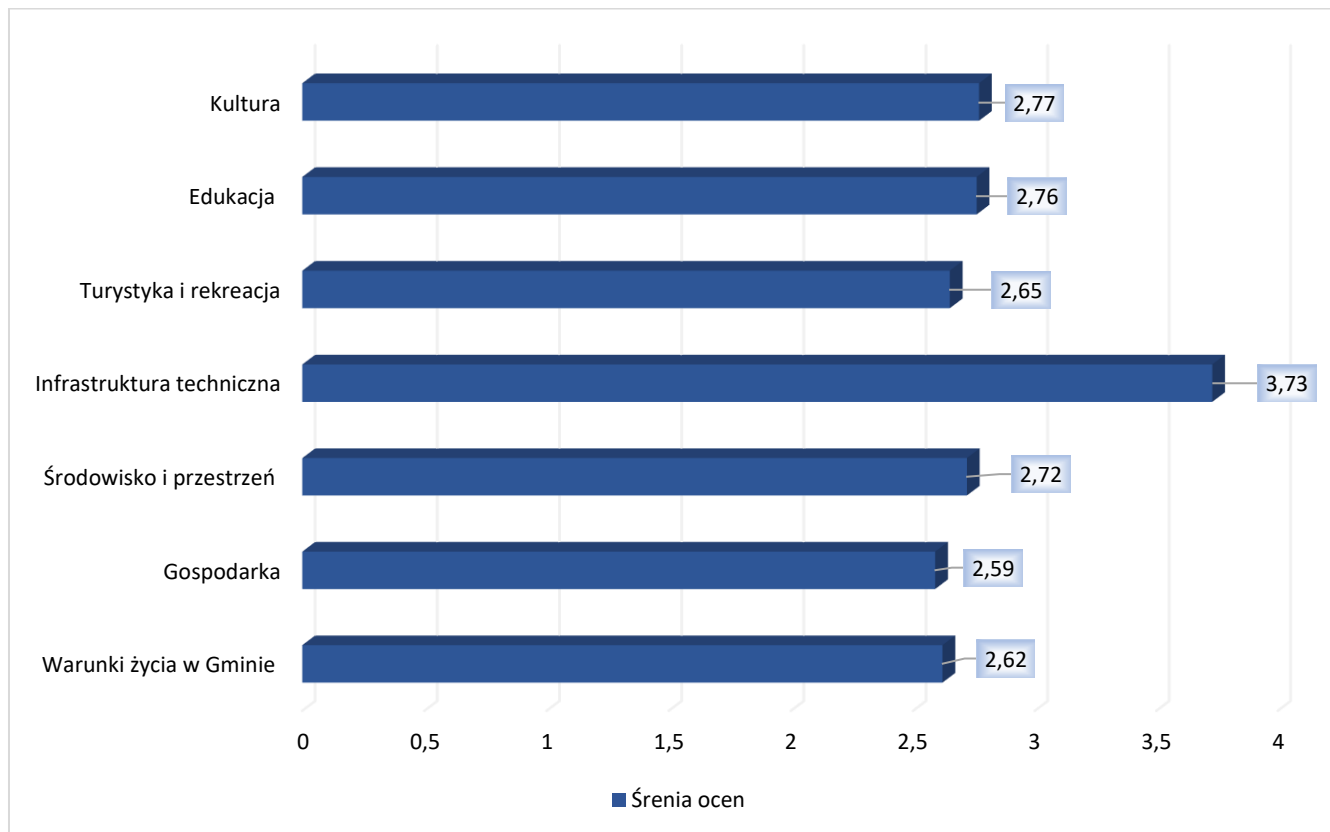

Wykres 1. Liczba osób wypełniających ankietę według miejscowości

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Ocena sytuacji Gminy

Ankieta zawierała pytania, które pozwoliły na identyfikację najważniejszych problemów i wyzwań zauważonych przez mieszkańców Gminy. W pytaniach 1-5 ocena polegała na przypisaniu wartości liczbowej, będącej odzwierciedleniem wartości ocenianej w ten sposób, że 1 stanowiło wynik najgorszy, a 5 najlepszy. W pytaniach 6 i 7 Ankieter dokonywał wyboru spośród zagadnień według własnego uznania, mając na celu wskazanie odpowiedzi w jego opinii najbardziej adekwatnych, co do jakości życia w gminie Rakoniewice. Mieszkańcy najlepiej oceniają działania w zakresie infrastruktury na terenie Gminy (średnia ocena wynosiła 3,73), z kolei najgorzej spośród pytań wypadła ocena gospodarki (średnia wynosiła 2,59). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,62 do 2,77. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,83. Poniższy wykres przedstawia rozkład poziomu rozwoju poszczególnych obszarów na terenie gminy Rakoniewice.

Wykres 2. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia elementy najlepiej i najgorzej oceniane elementy przez ankietowanych w poszczególnych obszarach. Najniżej ze wszystkich obszarów ocenione zostało funkcjonowanie transportu zbiorowego (średnia 1,81). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, infrastruktury melioracji szczegółowej, funkcjonowania małej architektury (ilość koszy na śmieci, ławek itp.), ofercie spędzania czasu wolnego przez dorosłych, czy dostępie do wsparcia dzieci w trudnościach w nauce. Powyższe elementy uzyskały średnią ocenę w przedziale od 1,81 do 2,64, co oznacza, że mieszkańcy mają w stosunku do nich złą opinię.

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych.

Obszar	Najlepiej oceniane	Najgorzej oceniane
Warunki życia	wsparcie osób niepełnosprawnych	dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
Gospodarka	atrakcyjność inwestycyjna	wypada funkcjonowanie transportu zbiorowego

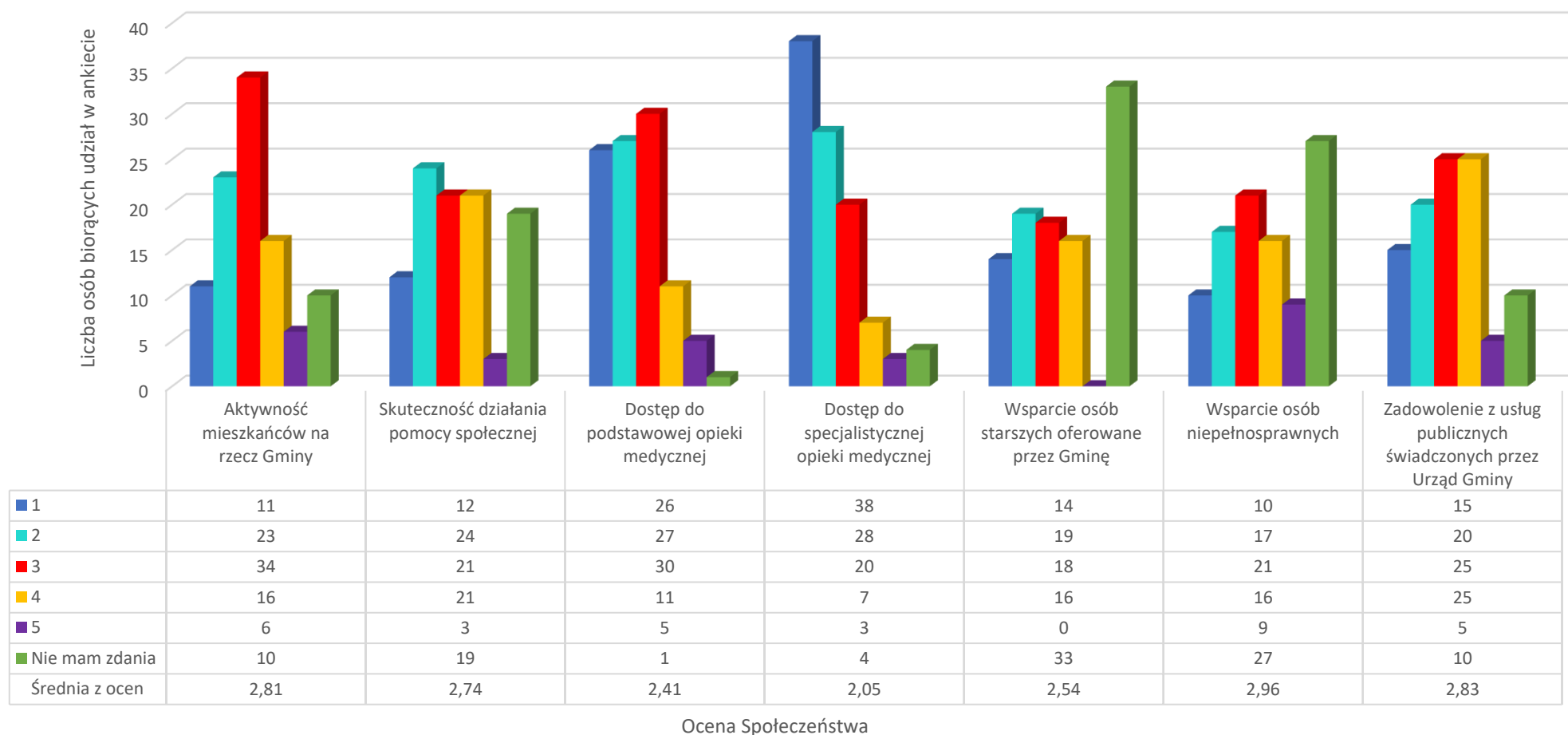
Środowisko i przestrzeń	walory środowiska przyrodniczego	infrastruktura melioracji szczegółowej
Infrastruktura techniczna	dostęp do Internetu	funkcjonowanie małej architektury
Turystyka i rekreacja	system ścieżek rowerowych	oferta spędzania czasu wolnego przez dorosłych
Edukacja	organizacja dowozu dzieci do szkół	o wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach
Kultura	działalność domu kultury i biblioteki	oferta świetlic wiejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobył dostęp do Internetu (4,79%). Równie dobrze zostały ocienione systemy ścieżek rowerowych, walory środowiska przyrodniczego, działalność domu kultury i biblioteki, wsparcie osób niepełnosprawnych, a także atrakcyjność inwestycyjna. Powyższe elementy uzyskały średnią ocenę w przedziale od 2,96 do 3,48, co oznacza, że mieszkańcy mają w stosunku do nich przeciętną opinię.

Poniższe wykresy przedstawiają rozkład odpowiedzi na poszczególne pytania wraz z opisem.

Pytanie 1 – Jak oceniasz warunki życia w Gminie Rakoniewice?

Wykres 3. Wykres dotyczący pytania 1 ankiety - Jak oceniasz warunki życia w Gminie Rakoniewice

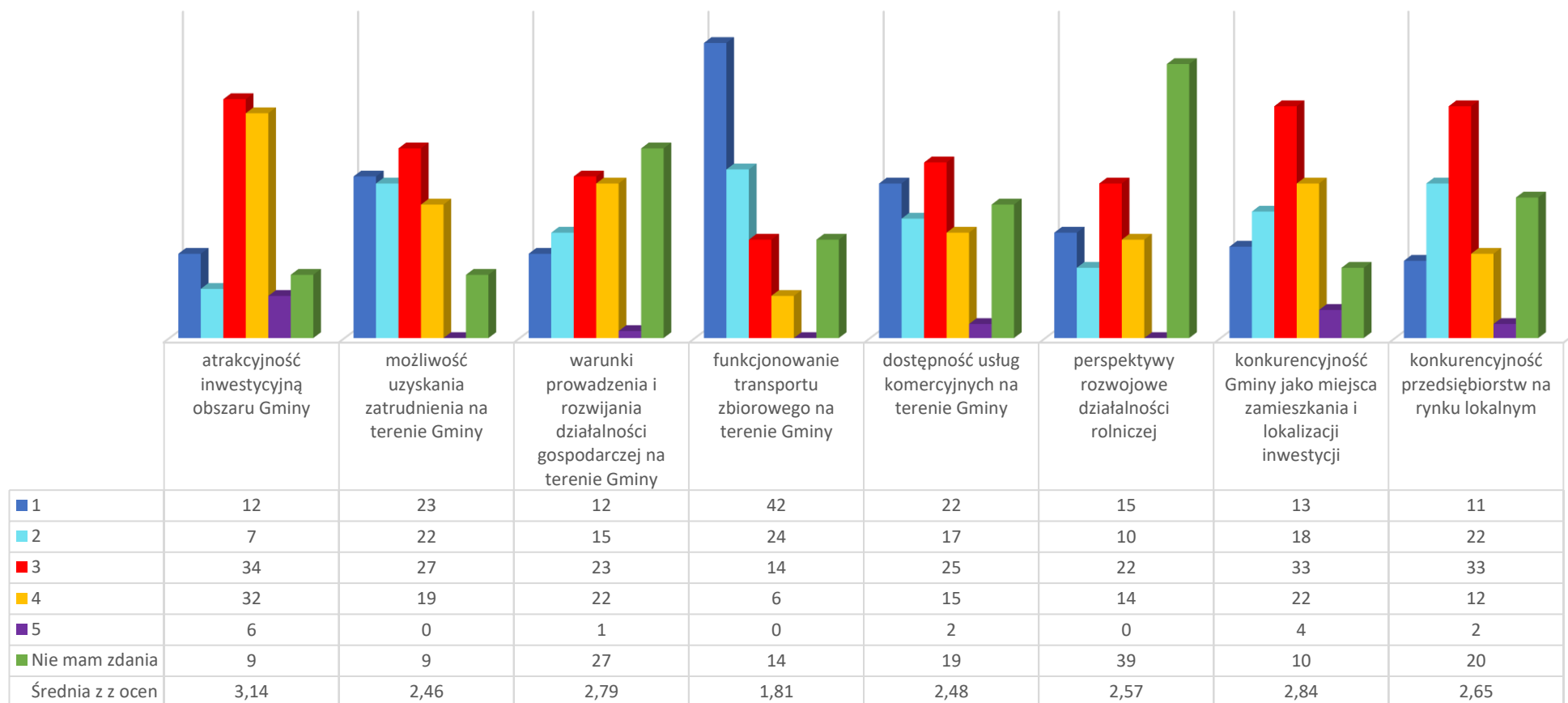
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

WNIOSKI:

Mieszkańcy Gminy Rakoniewice najlepiej oceniają wsparcie osób niepełnosprawnych, średnia ocena dla tego wskaźnika to 2,96.

Najgorzej w ocenie wypadło pytanie o dostęp do specjalistycznej opieki medycznej, średnia ocena wyniosła 2,05.

Pytanie 2 – Jak oceniasz gospodarke?

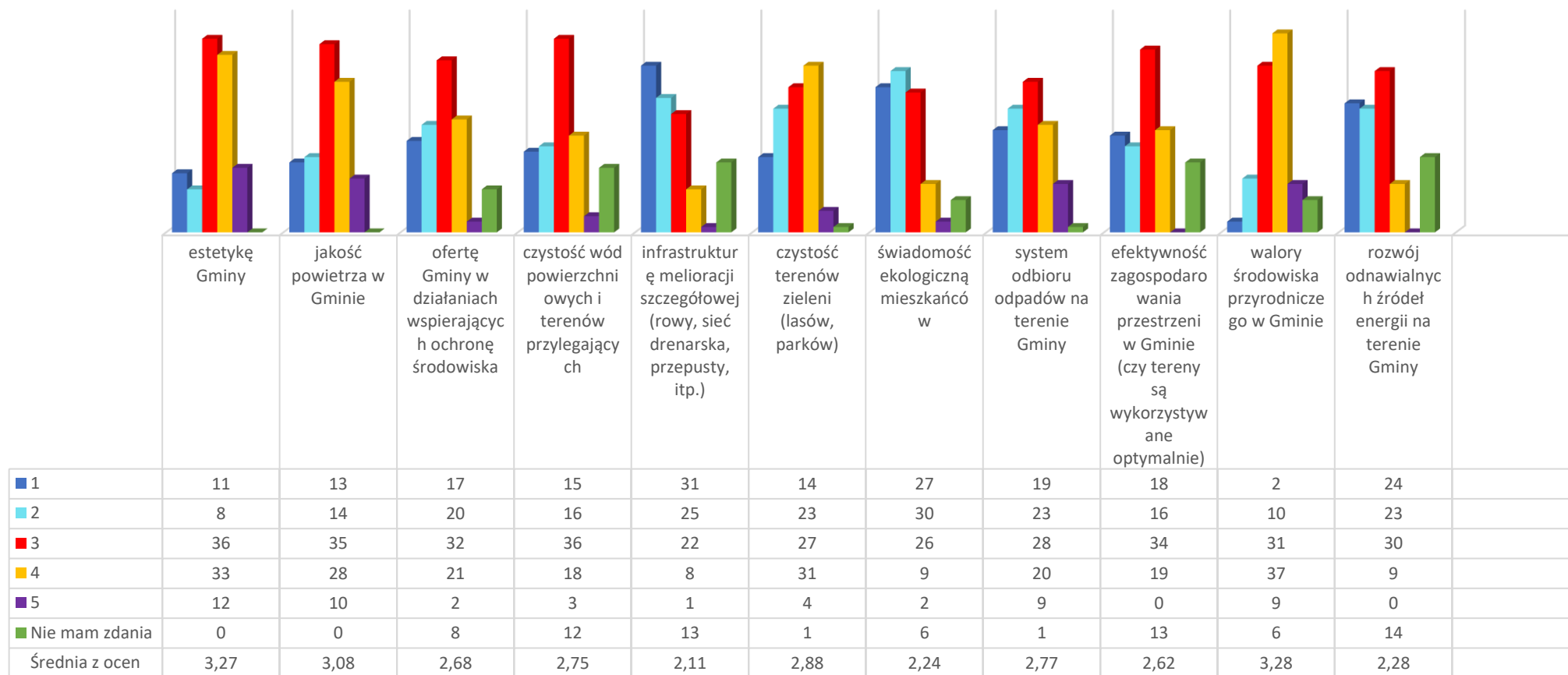
Wykres 4. Wykres dotyczący pytania 2 ankiety - Jak oceniasz gospodarke

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

WNIOSKI:

W kategorii gospodarka, Ankieterzy najwyżej ocenili atrakcyjność inwestycyjną obszaru Gminy ze średnią oceną 3,14, najgorzej wypada funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy, gdzie aż 42 % biorących udział w ankiecie przypisało ocenę jeden (średnia ocena 1,81)

Pytanie 3 – Jak oceniasz środowisko i przestrzeń na terenie Gminy Rakoniewice?

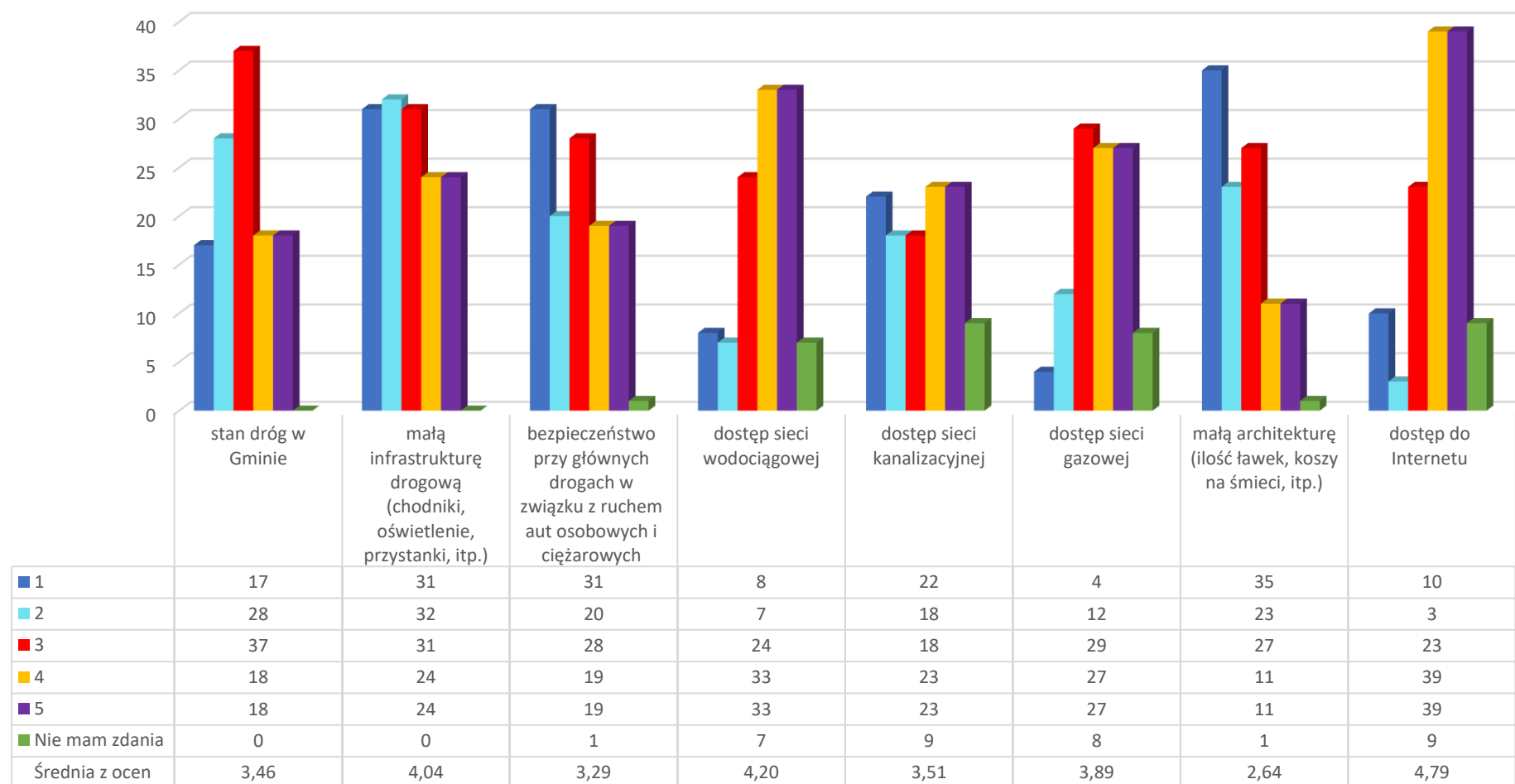

Wykres 5. Wykres dotyczący pytania 3 ankiety - Jak oceniasz środowisko i przestrzeń na terenie Gminy Rakoniewice

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

WNIOSKI:

Mieszkańcy gminy Rakoniewice najlepiej oceniają walory środowiska przyrodniczego ze średnią oceną 3,28. Najgorzej wypadła ocena infrastruktury

melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenażowa, przepusty itp.) – średnia ocena 2,11.

Pytanie 4 – Jak oceniasz infrastrukturę techniczną na terenie Gminy Rakoniewice?

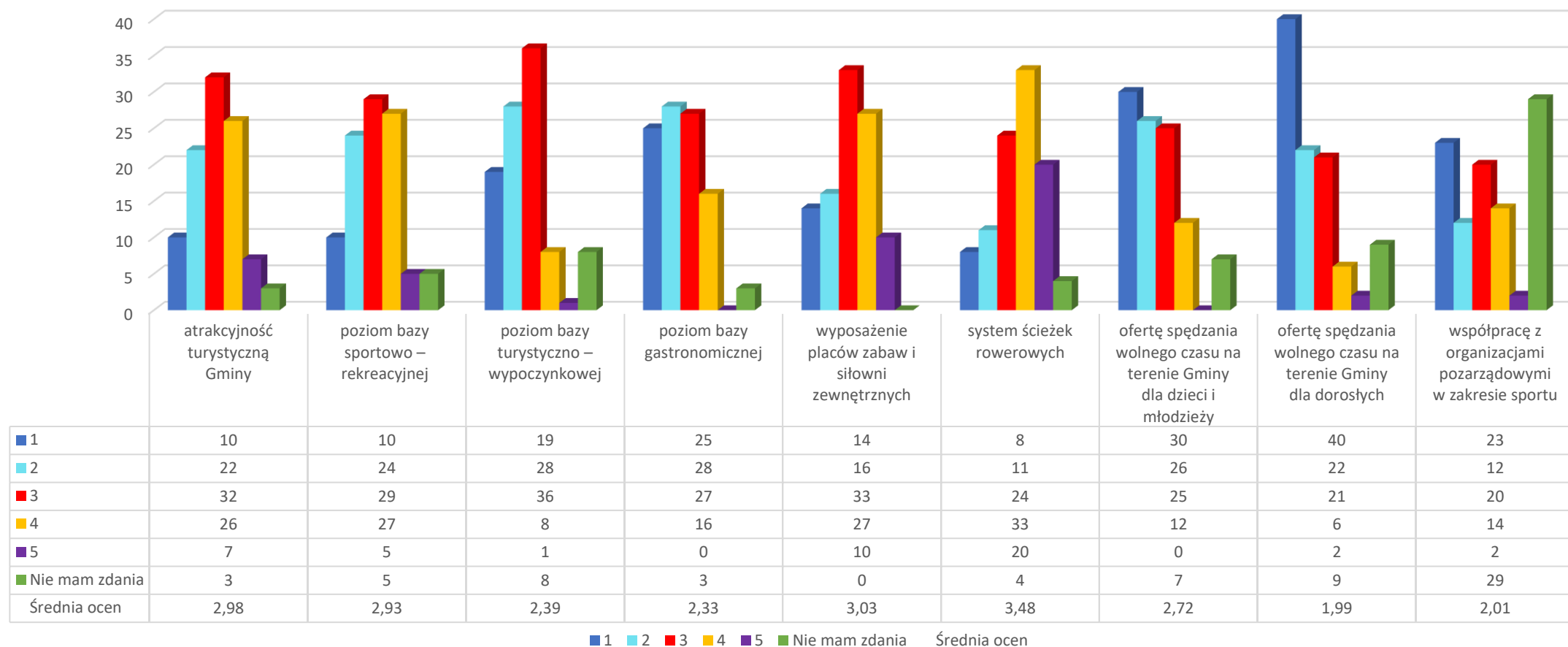
Wykres 6. Wykres dotyczący pytania 4 ankiety- Jak oceniasz środowisko i przestrzeń na terenie Gminy Rakoniewice

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety.

WNIOSKI:

W kategorii oceny infrastruktury technicznej na terenie gminy Rakoniewice najlepiej wypadł dostęp do Internetu ze średnią oceną 4,79. Najgorszą ocenę – 2,64 otrzymała ilość małej architektury (ławki, kosze na śmieci itd.)

Pytanie 5 – Jak oceniasz turystykę, sport i rekreację na terenie gminy Rakoniewice?

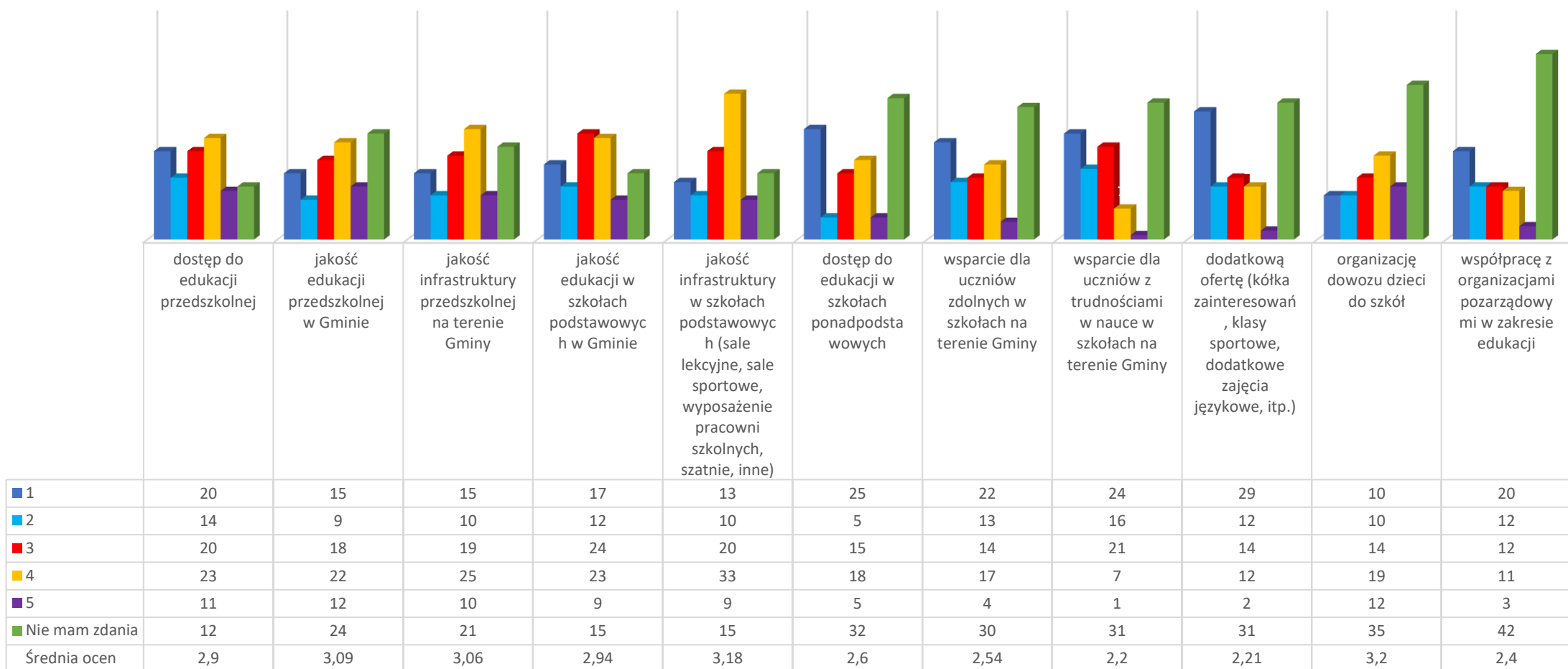
Wykres 7. Wykres dotyczący pytania 5 ankiety- Jak oceniasz turystykę, sport i rekreację na terenie gminy Rakoniewice

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

WNIOSKI:

W kategorii turystyka, sport i rekreacja na terenie gminy Rakoniewice najlepiej wypadło pytanie odnośnie do systemu ścieżek rowerowych – średnia ocena ankietowanych – 3,48. Najgorzej w ocenie wypadło pytanie o ofercie spędzania wolnego czasu przez dorosłych na terenie Gminy – średnia ocena 1,99.

Pytanie 6 – Jak oceniasz edukację na terenie Gminy?

Wykres 8. Wykres dotyczący pytania 6 ankiety - Jak oceniasz edukację na terenie Gminy

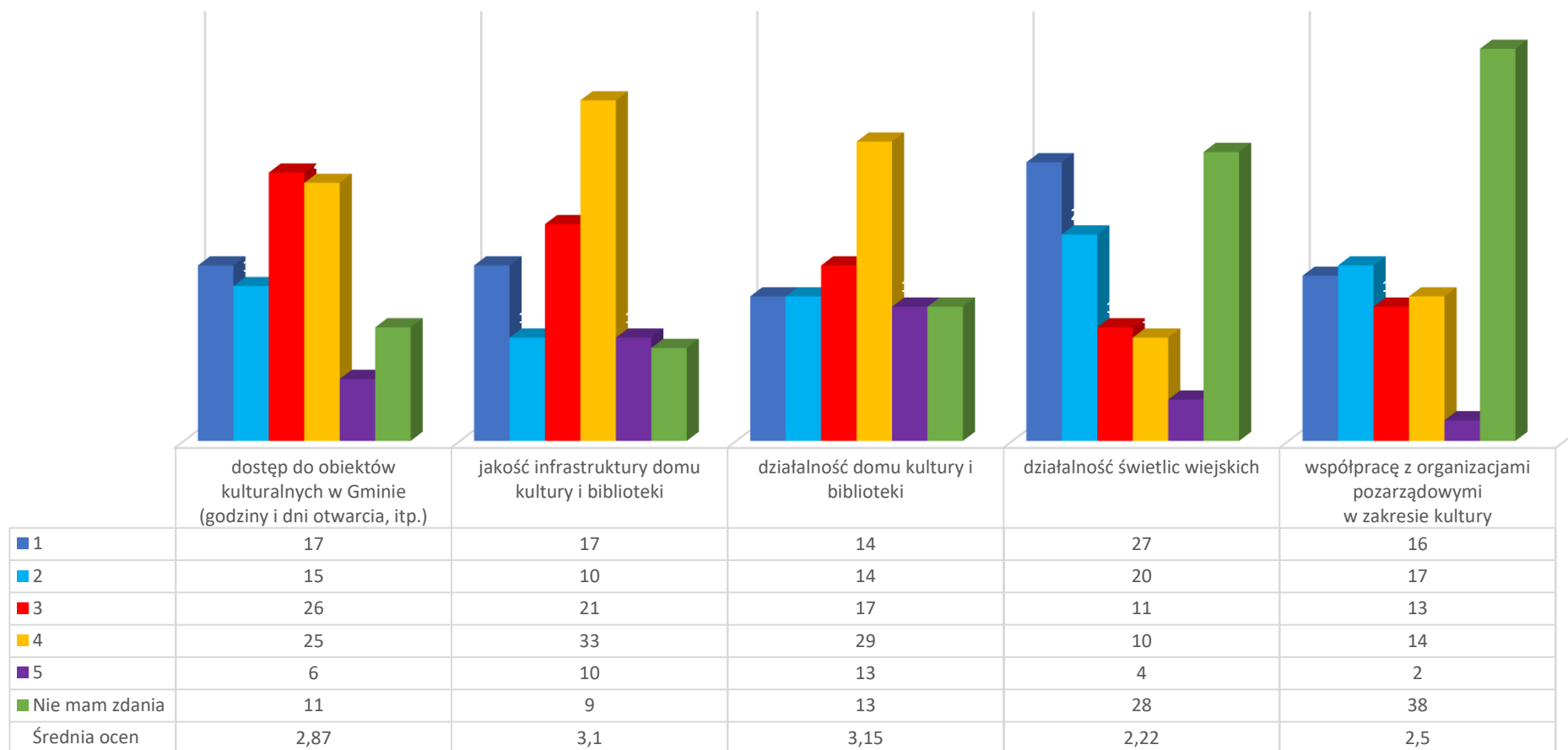
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

WNIOSKI:

Mieszkańcy gminy Rakoniewice najlepiej oceniają organizację dowozu dzieci do szkół, średnia ocena dla tego wskaźnika to 3,2.

Najgorzej w ocenie wypadło pytanie o wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie Gminy, średnia ocena wyniosła 2,20.

Pytanie 7 - Jak oceniasz kulturę na terenie gminy Rakoniewice?

Wykres 9. Wykres dotyczący pytania 7 ankiety - Jak oceniasz kulturę na terenie gminy Rakoniewice

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

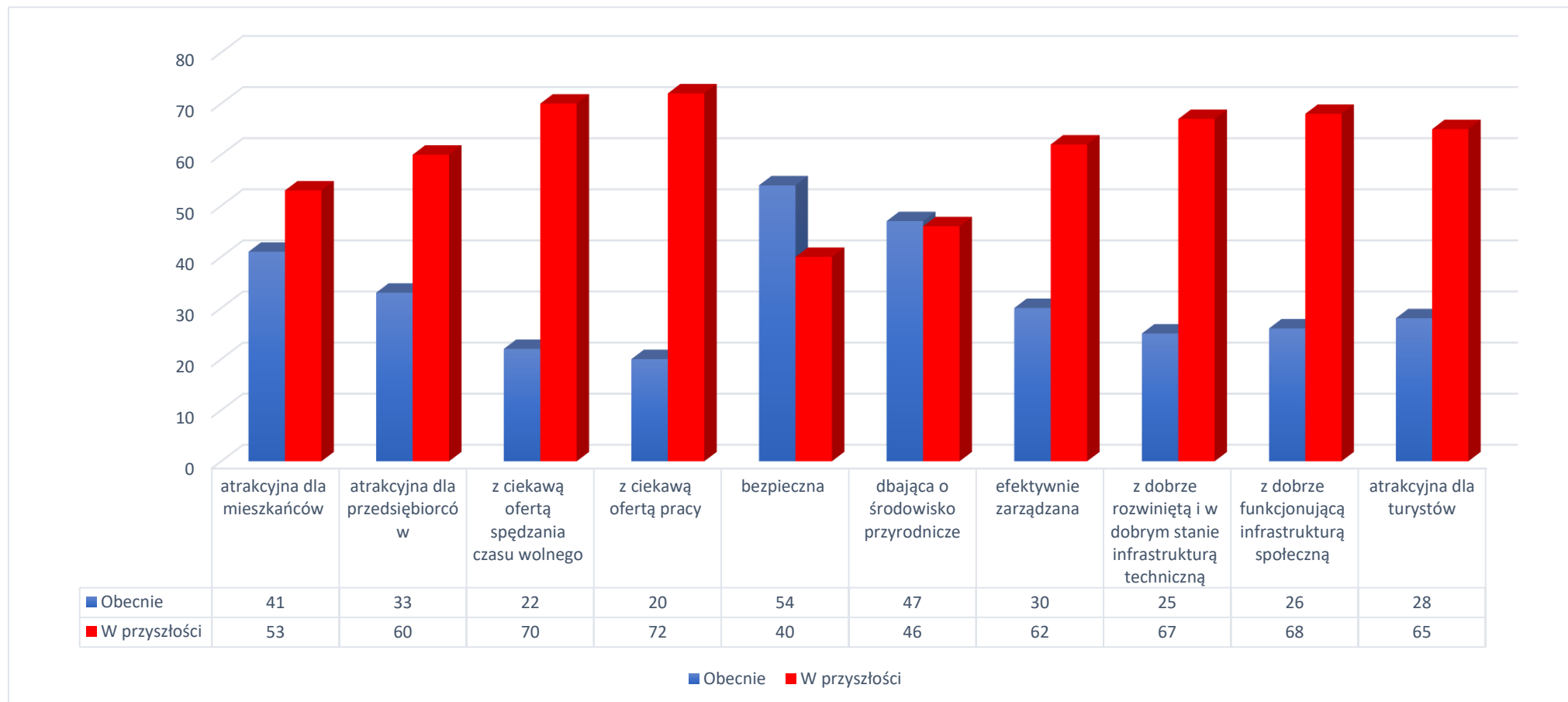
Wnioski

Mieszkańcy gminy Rakoniewice najlepiej oceniają działalność domu kultury i biblioteki w gminie Rakoniewice – średnia ocen 3,15.

Najgorzej w ocenie wypadło pytanie o ofercie świetlic wiejskich na terenie Gminy – średnia ocen 2,22.

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się poprawa infrastruktury drogowej (12% odpowiedzi), następnie rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych (11%), poprawa dostępu do usług medycznych (8%), poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych (7%), poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy (6%), wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną (5%), poprawa funkcjonowania transportu publicznego na terenie Gminy (5%), rozbudowa oświetlenia ulicznego (4%), zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży (4%), zwiększenie dostępu do Internetu (4%) oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków (3%). Wśród innych odpowiedzi mieszkańcy wskazywali przede wszystkim na poprawę czystości powietrza. Najmniej priorytetowymi według mieszkańców są: rozwój sieci gazowej, aktywizacja osób starszych, budowa i modernizacja świetlic wiejskich, promocja Gminy, zwiększenie dostępności przedszkoli oraz stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

12. Pytanie 8 – Jakie stwierdzenia najlepiej charakteryzują gminę Rakoniewice obecnie, a jakie stwierdzenia powinny ulec poprawie i charakteryzować Gminę w przyszłości.

Wykres 10. Wykres dotyczący pytania 8 ankiety - Jakie stwierdzenia najlepiej charakteryzują gminę Rakoniewice obecnie, a jakie stwierdzenia powinny ulec poprawie i charakteryzować Gminę w przyszłości

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Gmina Rakoniewice obecnie jest dla mieszkańców bardzo bezpieczna oraz dba o środowisko przyrodnicze. W tych dziedzinach Gmina jest bardzo rozwinięta i według mieszkańców nie musi nic ulegać poprawie.

W gminie Rakoniewice w przyszłości według mieszkańców mogłoby ulec zmianie i poprawie: oferta spędzania czasu wolnego, oferty pracy, a także dział związany z infrastrukturą techniczną i społeczną.

Nasza Gmina według mieszkańców w przyszłości mogłaby być bardziej atrakcyjna dla przedsiębiorców i turystów.

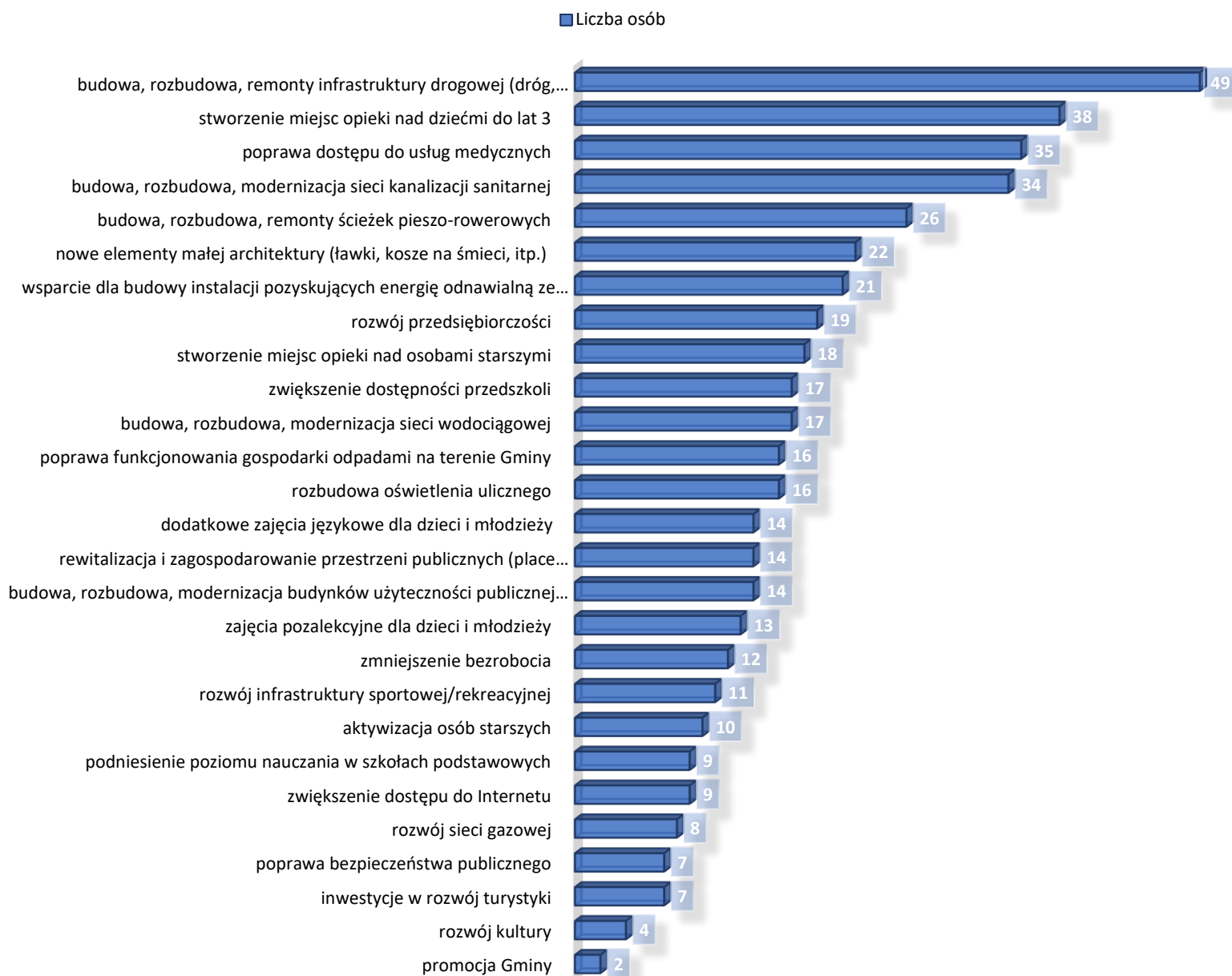
W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Najważniejszymi aspektami wymagającymi poprawy w ciągu najbliższych lat są:

- ✓ budowa, rozbudowa i remonty infrastruktury drogowej – prawie 50% osób zaznaczyło tą odpowiedź,
- ✓ stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 – uważa tak aż 38% osób,
- ✓ poprawa dostępu do opieki medycznej – 35% osób,
- ✓ 34% zaznaczyło, że poprawy w najbliższym czasie wymaga budowa, rozbudowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej.

Najmniej ważne aspekty do poprawy to:

- ✓ promocja Gminy – uważa tę odpowiedź za wymagającą do poprawy tylko 2% osób,
- ✓ rozwój kultury – 4% osób poprawiłoby ten aspekt,
- ✓ inwestycje w rozwoju turystyki – 7% osób zaznaczyło tą odpowiedź,
- ✓ także 7% osób uważa, że poprawy nie wymaga bezpieczeństwo publiczne.

Pytanie 9 – Które aspekty są najistotniejsze do poprawy w ciągu kolejnych najbliższych lat.

Wykres 11. Wykres dotyczący pytania 9 ankiety - Które aspekty są najistotniejsze do poprawy w ciągu kolejnych najbliższych lat

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ona porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Celem analizy jest wskazanie z jednej strony potencjału rozwojowego, z drugiej zaś, ukazanie obszarów niedomagań i opóźnień w tym zakresie, co pozwala to na określenie problemów do rozwiązania.

Analizy dokonano w oparciu o:

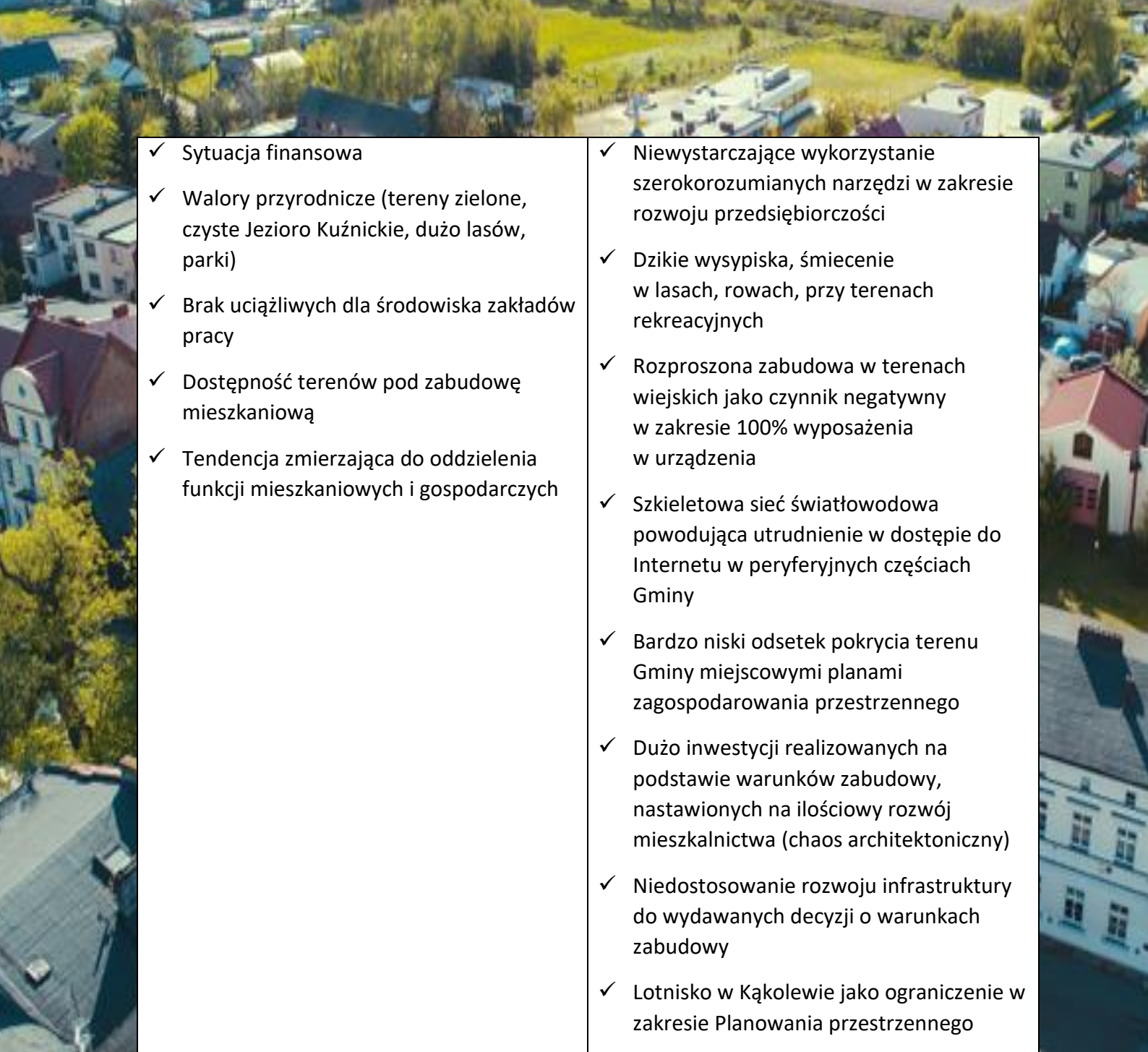
- ✓ wnioski z opisu charakterystyki Gminy
- ✓ dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych
- ✓ wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy

© Marcin Chróst

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stosunkowo korzystne położenie komunikacyjne - droga krajowa DK nr 32, dostęp do węzła autostrady A2 oraz drogi szybkiego ruchu S5 ✓ Prestiżowe dziedzictwa kultury, stanowiące wizytówkę Gminy, w szczególności Ratusz w Rostarzewie, Pałac w Rakoniewicach, zabudowa podcieniowa, Muzeum Pożarnictwa ✓ Stosunkowo wysoki poziom edukacji w szkołach podstawowych ✓ Wyposażenie i systematyczna modernizacja placówek edukacyjnych ✓ Organizacja bezpłatnej komunikacji dla uczniów dojeżdżających do szkół podstawowych ✓ Podnosząca kwalifikacje kadra pedagogiczna ✓ Inicjatywa tworzenia przedszkoli niepublicznych ✓ Aktywność mieszkańców w sferze kultury ✓ Oferta Instytucji Kultury Rakoniewickiego Ośrodka Kultury/ Biblioteki ✓ Funkcjonowanie filii biblioteki na obszarach wiejskich ✓ Posiadanie dużej Sali widowiskowo – sportowej (na ok. 500 widzów) ✓ Stosunkowo niski odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej ✓ Wsparcie dla niepełnosprawnych: Warsztaty Terapii Zajęciowej, Stowarzyszenie "Serce", Spółdzielnia Socjalna ✓ Dobrze działające jednostki straży pożarnej 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Starzenie się społeczeństwa ✓ Ujemny przyrost naturalny ✓ Niewystarczający rozwój sieci przedszkoli i żłobków o różnych formach prawnych ✓ Niezadowolająca w ocenie ankietowanych służba ochrona zdrowia - nawet podstawowa opieka ✓ Niezaspokojony popyt w zakresie zajęć dodatkowych w szkołach w tym zajęć językowych ✓ Bezrobocie jako jedna z przyczyn ubóstwa i korzystania z pomocy społecznej ✓ Wzrastająca przestępczość ✓ Ograniczona baza hotelowa ✓ Brak pływalni ✓ Wysokie koszty oświaty ✓ Brak porozumienia gmin graniczących bezpośrednio i położonych w pobliżu Jeziora Kuźnickiego utrudniający racjonalne zagospodarowanie i wykorzystanie jego walorów ✓ Stosunkowo wysoki poziom dekapitalizacji zasobów komunalnych, w szczególności infrastruktury technicznej (sieci wodociągowe, kanalizacyjne i oświetlenie, nawierzchnie dróg itp.), obiektów użyteczności publicznej, obiektów zabytkowych ✓ Brak obwodnicy ✓ Obciążenie tranzytem, wiele niebezpiecznych miejsc, zwłaszcza tam, gdzie jeżdżą samochody ciężarowe ✓ Duża część dróg lokalnych o słabych i złych standardach technicznych

-
✓ Aktywna działalność klubów sportowych✓ Organizacja dużych imprez sportowych✓ Rozwinięta infrastruktura sportowa (sale sportowe, boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne)✓ Ścieżki pieszo-rowerowe✓ Współpraca z organizacjami pozarządowymi i organizacjami pożytku publicznego✓ Funkcjonowanie funduszu sołeckiego✓ Dostosowany do potrzeb osadnictwa układ przestrzenno-funkcjonalny sieci drogowej✓ Transport kolejowy umożliwiający połączenie pasażerskie z Poznaniem✓ Tendencja wzrostowa liczby podmiotów gospodarczych prowadzących działalność✓ Rozwinięte rolnictwo (działy specjalne)✓ Rozwinięty transport i usługi✓ Względnie wysoki poziom aktywności ekonomicznej w tym przedsiębiorczości indywidualnej✓ Udzielanie wsparcia finansowego w zakresie działań proekologicznych (do wymiany źródeł ciepła, unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest)✓ Pełne zwodociągowanie✓ Własne stacje uzdatniania wody✓ Uregulowany odbiór odpadów komunalnych✓ Przychylność w zakresie działań w kierunku rozwoju energetyki odnawialnej✓ Nowa oczyszczalnia ścieków	✓ Dysproporcja w kwestii utwardzenia i stanu dróg oraz oświetlenia w mieście oraz na terenach wiejskich✓ Braki chodników poza głównymi miejscowościami✓ Brak ścieżek pieszo-rowerowych Jabłonna - Wola Jabłońska, Rakoniewice - Tarnowa, Ruchocice - Gnin, Ruchocice - Rataje✓ Marketyzacja handlu - obiekty wielkopowierzchniowe niszczą lokalnych detalistów oraz przedsiębiorców✓ Nieodpowiednie zaplecze terenów pod aktywizację gospodarczą✓ Niskie klasy użytków rolnych✓ Stosunkowo mało drobnego rzemiosła i drobnego handlu✓ Brak napływu zewnętrznych inwestorów✓ Wzrost kosztów prowadzenia gospodarki wodociągowo – kanalizacyjnej, w tym także w zakresie rozbudowy✓ Bardzo duże zapotrzebowanie na wodę (szczyt latem wieczorem, gdy są podlewane ogrody)✓ Niski udział energetyki odnawialnej✓ Przeszarość urządzeń sieci wodociągowej powodująca awaryjność a także złą jakość wody✓ Brak kanalizacji sanitarnej w większości wsi✓ Przeszarość urządzeń kanalizacji w szczególności deszczowej i sanitarnej w mieście✓ Dotacje celowe oraz subwencje z budżetu Państwa nieadekwatne do zadań zleconych do realizacji, szczególnie oświatowych

-
- ✓ Sytuacja finansowa
 - ✓ Walory przyrodnicze (tereny zielone, czyste Jezioro Kuźnickie, dużo lasów, parki)
 - ✓ Brak uciążliwych dla środowiska zakładów pracy
 - ✓ Dostępność terenów pod zabudowę mieszkaniową
 - ✓ Tendencja zmierzająca do oddzielenia funkcji mieszkaniowych i gospodarczych

- ✓ Niewystarczające wykorzystanie szerokokorozumianych narzędzi w zakresie rozwoju przedsiębiorczości
- ✓ Dzikie wysypiska, śmiecenie w lasach, rowach, przy terenach rekreacyjnych
- ✓ Rozproszona zabudowa w terenach wiejskich jako czynnik negatywny w zakresie 100% wyposażenia w urządzenia
- ✓ Szkieletowa sieć światłowodowa powodująca utrudnienie w dostępie do Internetu w peryferyjnych częściach Gminy
- ✓ Bardzo niski odsetek pokrycia terenu Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
- ✓ Dużo inwestycji realizowanych na podstawie warunków zabudowy, nastawionych na ilościowy rozwój mieszkalnictwa (chaos architektoniczny)
- ✓ Niedostosowanie rozwoju infrastruktury do wydawanych decyzji o warunkach zabudowy
- ✓ Lotnisko w Kąkolewie jako ograniczenie w zakresie Planowania przestrzennego

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmodernizowany transport kolejowy pasażerski ✓ Budowa obwodnicy, która odciąży natężenie ruchu tranzytowego, a także zwiększy dostępność komunikacyjną Gminy ✓ Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii ✓ Skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na programy związane z infrastrukturą, środowiskiem oraz społeczne ✓ Możliwość nawiązania współpracy z innymi samorządami w Polsce i za granicą ✓ Przyciąganie inwestorów w tym także zagranicznych ✓ Rozwój grup producenckich i sektora rolno-spożywczego ✓ Przyciąganie partnerów w działalności kulturalno-turystycznej ✓ Inwestycje w infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną ✓ Wydzielenie i uzbrojenie terenów pod aktywizację gospodarczą ✓ Rozwój gospodarki niskoemisyjnej i wykorzystanie potencjału OZE przez mieszkańców ✓ Aktywność władz samorządowych ✓ Bliskość dużych miast jako ośrodków usługowo – handlowych, zapewniająca miejsca pracy ✓ Trend społeczny polegający na chęci bycia zdrowym i wysportowanym 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmniejszanie się udziału mieszkańców w wieku kreatywnym ✓ Zmiany klimatyczne skutkujące występowaniem anomalii pogodowych, susz, pożarów oraz powodzi ✓ Szybko zmieniające się przepisy prawa i możliwość zmniejszenia się dostępnych środków zewnętrznych; ✓ Gospodarcze i społeczne następstwa pandemii COVID-19 oraz panującej sytuacji w kraju i na świecie (kryzys finansowy) ✓ Utrudniony dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania, w tym z UE (ograniczony wachlarz możliwości w dofinansowaniu zadań własnych gminy) ✓ Zwiększający się zakres zadań własnych Gminy przy braku wsparcia finansowego z budżetu państwa ✓ Niestabilna polityka państwa ✓ Zagrożenie patologią społeczną i dysfunkcjami ✓ Znikoma dostępność do środków zewnętrznych dla małych gospodarstw ✓ Odptyw wykwalifikowanych pracowników w wieku produkcyjnym mobilnym ✓ Rosnąca konkurencyjność innych ośrodków samorządowo -gospodarczych

Wyniki analizy SWOT są punktem wyjścia do określenia wyzwań rozwojowych dla gminy Rakoniewice, których realizacja będzie określona w oparciu o cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działania.

STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY RAKONIEWICE

1. Misja i Wizja

Strategia Rozwoju gminy Rakoniewice do roku 2030 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą. Wskazano mocne strony oraz obszary problemowe, określono misję i wizję.

Misja jest swego rodzaju credo, wyrazem wartości, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Określa w jaki sposób Gmina chce służyć otoczeniu. Zawiera ogólnie, ale wyraźnie sformułowane operacyjne cele. Wskazuje na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedzi na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Dlaczego? Co jest naszym priorytetem?

Wizja to powstała na podstawie analiz obraz Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Inaczej, to zestaw dążeń i aspiracji związanych z działalnością Gminy, a także wyobrażenie przyszłości. Wizja przedstawia możliwe do osiągnięcia wyniki. Jest rozwinięciem misji w dalszą przyszłość. Wizja ukazuje Gminę w perspektywie strategicznej okresu na jaki zostaje opracowana, zmienioną poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez samorząd celów.

Uwzględniając przyjęte założenia misja gminy Rakoniewice brzmi:

**Gmina Rakoniewice dba o zrównoważony rozwój.
Nieustannie dąży do podnoszenia standardu życia mieszkańców,
inwestując w infrastrukturę społeczną i techniczną.
Chroni środowisko naturalne oraz promuje walory turystyczne
i rekreacyjne.**

Z kolei wizja brzmi:

Rakoniewice – rozwojowa Gmina, gwarantująca wysoką jakość życia.

Kapitał ludzki i kapitał społeczny są w dzisiejszych czasach podstawowym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego. Najważniejszą wartością gminy Rakoniewice jest więc społeczność ją tworząca, a przede wszystkim mieszkańcy, dla których odpowiednio do ich potrzeb, należy zapewnić wysokiej jakości usługi społeczne oraz atrakcyjną przestrzeń. Tym samym Gmina będzie miejscem przyjaznym i bezpiecznym, otwartym na wszystkie grupy społeczne oraz wspierającą ich aktywność. Ważnym elementem rozwoju Gminy są przedsiębiorcy, których Gmina będzie wspierać w prowadzeniu działalności gospodarczej. Skutecznie funkcjonująca gospodarka generuje bowiem zwiększone przychody podatkowe dla Gminy wpływając na wzrost jej zdolności w zakresie realizacji inwestycji prorozwojowych (na które dodatkowo efektywnie pozyskuje środki zewnętrzne) oraz finansowania zadań własnych. Elementem rozwoju Gminy jest także środowisko przyrodnicze wraz z jego walorami turystyczno-rekreacyjnymi. Z tego względu gmina Rakoniewice będzie dążyć do poprawy stanu środowiska oraz wdrażać rozwiązania proekologiczne, aby zwiększyć jakość życia w Gminie oraz przeciwdziałać skutkom zagrożeń. Aktywność mieszkańców wspierana będzie również poprzez zapewnienie wysokiej jakości usług z zakresu kultury i sportu. Buduje to również tożsamość lokalną i sprzyja integracji mieszkańców.

2. Cele strategiczne i operacyjne funkcjonowania gminy Rakoniewice

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu gminy Rakoniewice, jej sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne, którymi są

CEL STRATEGICZNY I: Wzmacnianie infrastruktury społecznej.

CEL STRATEGICZNY II: Ekspansja gospodarcza oraz polityka przestrzenna Gminy bazujące na lokalnych walorach i zrównoważonym rozwoju.

CEL STRATEGICZNY III: Rozwój infrastruktury technicznej uwzględniający poszanowanie środowiska naturalnego.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Cele strategiczne gminy Rakoniewice

CELE STRATEGICZNE		
CEL 1. WZMACNIANIE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ	CEL 2. EKSPANSJA GOSPODARCZA ORAZ POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY BAZUJĄCA NA LOKALNYCH WALORACH I ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU	CEL 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ UWZGLĘDNIAJĄCY POSZANOWANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO
1.1. Podnoszenie jakości funkcjonowania edukacji 1.2. Wzmacnianie oferty kulturalnej i zdrowotnej oraz aktywizacja mieszkańców 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 1.4. Poprawa jakości świadczonych usług publicznych i rozwój potencjału administracji publicznej	2.1. Poprawa spójności zagospodarowania przestrzennego oraz estetyki przestrzeni publicznej 2.2. Wsparcie sektora rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego 2.3. Wsparcie lokalnych przedsiębiorców, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy 2.4. Wysokiej jakości oferta turystyczna, rekreacyjna i wypoczynkowa, nastawiona na oczekiwania wszystkich grup społecznych	3.1. Zwiększenie dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej 3.2. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej 3.3. Poprawa bezpieczeństwa na terenie Gminy 3.4. Ochrona środowiska, kształtowanie stanu zasobów wodnych i przeciwdziałanie zmianom klimatu

Osiągnięcie celów strategicznych w oparciu o realizację celów operacyjnych wiąże się z wyznaczeniem kierunków podejmowanych działań. Ocena stopnia ich wypełnienia jest możliwa na podstawie rezultatów określonych działań z wykorzystaniem prostej analizy wskaźnikowej.

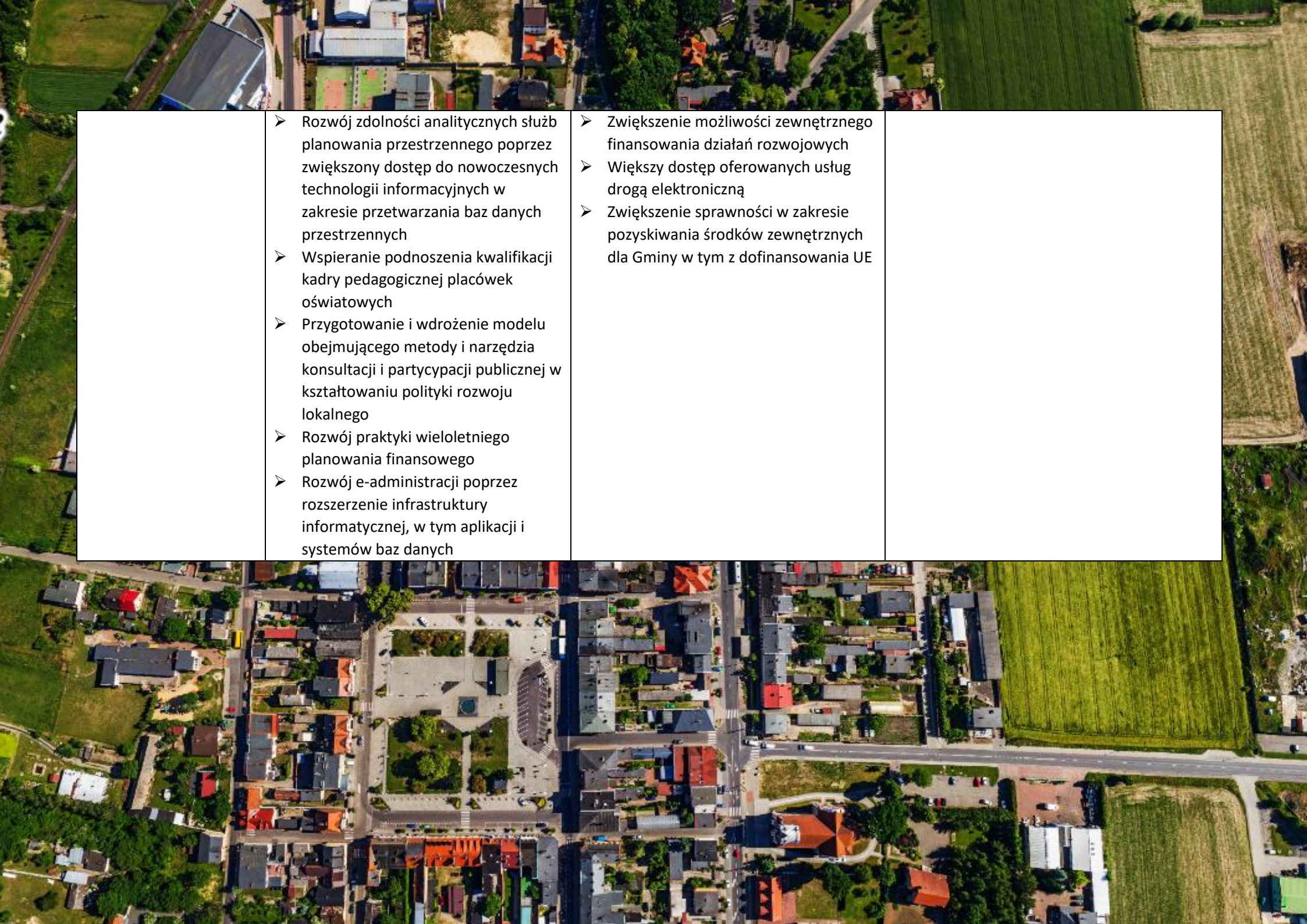
CEL STRATEGICZNY I: WZMACNIANIE *INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ*

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>1.1. Podnoszenie jakości funkcjonowania edukacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Optymalizacja zarządzania finansami oświaty ➤ Rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat (żłobki, kluby dziecięce) ➤ Zwiększenie wyposażenia przedszkoli i szkół w pomoce dydaktyczne ➤ Modernizacja i rozbudowa obiektów oświaty ➤ Rozszerzenie oferty edukacyjnej placówek przedszkolnych o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci oraz kompensujące stwierdzone deficyty (nauka języków obcych, zajęcia z logopedą, pedagogiem, psychologiem, rytmika, zabawy teatralne) ➤ Dostosowanie szkół do potrzeb rzeczywistego włączenia uczniów ze specjalnymi potrzebami ➤ Pomoc uczniom z trudnościami w nauce, stymulowanie i wspieranie rozwoju uczniów uzdolnionych ➤ Wzmocnienie współpracy szkół, w tym współpracy międzynarodowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Redukcja rzeczywistych <i>kosztów</i> funkcjonowania <i>oświaty</i> ➤ Powrót rodziców, a w szczególności kobiet na rynek pracy dzięki możliwości zapewnienia przez Gminę miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 ➤ Przyciągnięcie nowych mieszkańców z małymi dziećmi dzięki zapewnieniu ścieżki rozwoju dziecka od 3 roku życia, aż do momentu zakończenia szkoły podstawowej ➤ Poprawa warunków nauczania w szkołach i przedszkolach ➤ Zapewnienie wysokiej jakości oświaty dzięki dostosowaniu jej do potrzeb współczesnego ucznia ➤ Zapobieganie odpływowi ludzi młodych z Gminy ➤ Wielopłaszczyznowy rozwój dzieci i młodzieży, zarówno pod kątem edukacyjnym, ruchowym, jak i psychologiczno-pedagogicznym 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba pracowników w placówkach oświatowych (os.) ➤ Średni koszt utrzymania jednego ucznia w szkołach (zł) ➤ Liczba dzieci do lat 3 objętych opieką (os.) ➤ Liczba zakupionych pomocy dydaktycznych w przedszkolach (szt.) ➤ Liczba nowych /wyremontowanych obiektów (szt.) ➤ Liczba zakupionych urządzeń/sprzętów do wyposażenia szkół (szt.) ➤ Liczba mieszkańców korzystających z pomocy psychologa (os.) ➤ Liczba dzieci mających dostęp do gabinetów medycznych w szkołach (os.)

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa dostępności uczniów do pomocy medycznej (pielęgniarka, okulista, stomatolog) ➤ Wzmacnianie pozycji psychologów szkolnych i rodzinnych ➤ Ciągły rozwój obszaru IT ➤ Szkoła jako „KUŹNIA AKTYWNOŚCI UCZNIÓW” - wsparcie dla projektów kulturalnych, oświatowych, społecznych, wymian międzynarodowych 		
<p>1.2. Wzmacnianie oferty kulturalnej i zdrowotnej oraz aktywizacja mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stworzenie sektora usług wpierających osoby starsze ➤ Rozwój miejsc dziennego pobytu dla osób z niepełnosprawnościami ➤ Wsparcie organizacyjne badań profilaktycznych dla mieszkańców ➤ Wzmacnianie specjalistycznej opieki zdrowotnej ➤ Wspieranie działań świetlic wiejskich, w tym modernizacja i doposażenie ➤ Utrzymanie na wysokim poziomie, a także rozwój oferty gminnych instytucji kultury, w tym modernizacja i doposażenie ➤ Efektywne wykorzystanie środków z Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dopasowanie oferty usług do zmieniającej się struktury demograficznej ➤ Poprawienie jakości życia poprzez nowe możliwości spędzania czasu wolnego przez seniorów i zapewnienie oferty dostosowanej do wieku i interesów tych osób ➤ Zmniejszenie liczby zachorowań i zgonów z powodu problemów zdrowotnych, dzięki wcześniejszemu wykryciu chorób w ramach badań profilaktycznych ➤ Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców o charakterze kulturowym, mające wpływ na świadomość dziedzictwa kulturowego, skutkujące wzmacnianiem więzi i lokalnym patriotyzmem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z miejsc dziennego pobytu (os.) ➤ Liczba osób starszych korzystających ze wsparcia (os.) ➤ Liczba zatrudnionych terapeutów i opiekunów medycznych (os.) ➤ Liczba przeprowadzonych badań profilaktycznych (szt.) ➤ Liczba udzielonych dofinansowań dla świetlic wiejskich (szt.) ➤ Kwota udzielonych dofinansowań dla świetlic wiejskich (zł) ➤ Liczba przeprowadzonych działań promujących świetlice wiejskie (szt.) ➤ Liczba przeprowadzonych dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży (szt.) ➤ Liczba wyremontowanych świetlic wiejskich (szt.)

	<p>i Narkomanii na realizację oddolnych inicjatyw promujących spędzanie czasu w zdrowy społecznie sposób</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zaangażowanie organizacji pozarządowych, powierzanie szerszego spektrum zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Integracja mieszkańców ➤ Stworzenie dobrych warunków do życia i zamieszkania dla rodzin z dziećmi ➤ Zapobieganie odpływowi ludzi młodych z Gminy ➤ Zwiększenie bezpieczeństwa społeczno-zdrowotnego na terenie Gminy ➤ Zwiększenie poczucia wspólnoty i angażowanie się mieszkańców na rzecz Małej Ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba doposażonych świetlic wiejskich (szt.)
<p>1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Racjonalizacja pomocy społecznej w szczególności poprzez dominację usamodzielnienia nad ochroną ➤ Współpraca Gminy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami rynku pracy w zakresie realizacji wspólnych projektów nastawionych na aktywizację zawodową lub reorientację zawodową ➤ Udział Gminy w realizacji kompleksowych programów na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym ➤ Współpraca z podmiotami zainteresowanymi rozwojem na 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmniejszenie negatywnych skutków długotrwałego uzależnienia się beneficjentów pomocy od świadczeń społecznych ➤ Zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach ➤ Zapobieganie wykluczeniu mieszkańców, dzięki rozwiniętej bazie mieszkań komunalnych i socjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba ośrodków wsparcia dziennego (szt.) ➤ Liczba osób, którym udzielono pomocy w usamodzielnieniu się (os.) ➤ Liczba wspólnych projektów z Powiatowym Urzędem Pracy i innymi instytucjami (szt.) ➤ Udział Gminy w programach dotyczących aktywizacji społecznej i innych podobnych (szt.) ➤ Liczba osób dorosłych, które podniosły swoje kwalifikacje (os.) ➤ Ilość osób/rodzin, które spłaciły zaległości czynszowe, poprzez odpracowanie długu (os.) ➤ Liczba obiektów dostępnych dla grupy zainteresowanej (szt.)

	<p>terenie Gminy różnych form ekonomii społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dostosowanie gminnych zasobów komunalnych do rozwoju mieszkań komunalnych i socjalnych ➤ Wsparcie dla osób/rodzin w oddłużaniu zaległości czynszowych zamieszkałych w mieszkaniach komunalnych ➤ Zwiększenie dostępności wszystkich obiektów i miejsc użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i osób starszych poprzez znoszenie barier architektonicznych 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba utworzonych mieszkań socjalnych i komunalnych (szt.)
<p>1.4. Poprawa jakości świadczonych usług publicznych i rozwój potencjału administracji publicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Adaptacja, modernizacja, przystosowanie pustostanów o wartościach zabytkowych na cele usług publicznych (oficyna przypałacowa, lodownia w parku, budynki dworów kolejowych) ➤ Udział Gminy w realizacji projektów partnerskich w wymiarze krajowym i międzynarodowym pozwalających na pozyskiwanie nowej wiedzy i umiejętności, testowanie nowych rozwiązań, a także wymianę doświadczeń ➤ Wzmacnianie potencjału administracji poprzez doskonalenie kadr samorządowych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym ➤ Zwiększenie poziomu włączenia społecznego ➤ Zwiększenie dostępności usług publicznych ➤ Poprawa estetyki i funkcjonalności terenów przy budynkach użyteczności publicznej ➤ Elektroniczna administracja ➤ Sprawna i wykwalifikowana kadra pracowników administracji ➤ Przejrzyste kryteria dystrybucji środków finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba nowych, zmodernizowanych pustostanów o wartościach zabytkowych (szt.) ➤ Liczba zakupionych urządzeń/sprzętów do obiektów usług publicznych (szt.) ➤ Ilość wyszkolonych pracowników (os.) ➤ Ilość wdrożonych programów dla e-administracji (szt.) ➤ Ilość opracowanych materiałów promocyjnych (szt.) ➤ Ilość akcji promocyjnych z udziałem gminy (szt.) ➤ Ilość złożonych wniosków o dofinansowanie (szt.)

-
- Rozwój zdolności analitycznych służb planowania przestrzennego poprzez zwiększony dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych w zakresie przetwarzania baz danych przestrzennych
 - Wspieranie podnoszenia kwalifikacji kadry pedagogicznej placówek oświatowych
 - Przygotowanie i wdrożenie modelu obejmującego metody i narzędzia konsultacji i partycypacji publicznej w kształtowaniu polityki rozwoju lokalnego
 - Rozwój praktyki wieloletniego planowania finansowego
 - Rozwój e-administracji poprzez rozszerzenie infrastruktury informatycznej, w tym aplikacji i systemów baz danych

- Zwiększenie możliwości zewnętrznego finansowania działań rozwojowych
- Większy dostęp oferowanych usług drogą elektroniczną
- Zwiększenie sprawności w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych dla Gminy w tym z dofinansowania UE

CEL STRATEGICZNY II: EKSPANSJA GOSPODARCZA ORAZ POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY BAZUJĄCA NA LOKALNYCH WALORACH I ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>2.1. Poprawa spójności zagospodarowania przestrzennego oraz estetyki przestrzeni publicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikająca z bieżących potrzeb ➤ Sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu objęcia nimi jak największego obszaru Gminy ➤ Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju ➤ Rewitalizacja, poprawa jakości, funkcjonalności i dostępności istniejących przestrzeni publicznych ➤ Zachowanie terenów zieleni, leśnych i rolnych, niewymuszających konieczności inwestowania środków budżetowych ➤ Opracowane planu budowy infrastruktury (sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna, sieć gazowa, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego ➤ Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni ➤ Usystematyzowanie polityki przestrzennej ➤ Zwiększenie obszaru Gminy objętego planami zagospodarowania przestrzennego ➤ Ożywienie społeczno-gospodarcze ➤ Poprawa atrakcyjności przestrzeni w tym obszarów wiejskich ➤ Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej i terenów zieleni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stopień aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (%) ➤ Stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni Gminy (%) ➤ Liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających zasady zrównoważonego rozwoju (szt.) ➤ Liczba podjętych inicjatyw w ramach współpracy metropolitalnej dotyczącej zagospodarowania przestrzennego (szt.) ➤ Powierzchnia przestrzeni publicznych dostępnych dla mieszkańców (ha) ➤ Stopień realizacji działań mających na celu rewitalizację przestrzeni publicznych Gminy (%) ➤ Liczba podjętych działań w ramach rewitalizacji terenów wiejskich (szt.)

	<p>drogi) na terenach planowanych inwestycji</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykorzystanie dostępnych miejsc będących własnością Gminy lub Skarbu Państwa w celu zagospodarowania i stworzenia nowych przestrzeni publicznych 		
<p>2.2. Wsparcie sektora rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wsparcie organizacji sprzedaży bezpośredniej produktów rolniczych (promowanie lokalnych producentów i produktów) ➤ Wsparcie inicjatyw zmierzających do utworzenia gospodarstw agroturystycznych ➤ Wsparcie działań środowiskowych w gospodarstwach rolnych (w zakresie usuwania azbestu i odpadów z działalności rolniczej - folie) ➤ Aktywizacja zawodowa osób rezygnujących z prowadzenia działalności rolniczej, pomoc w nabywaniu kompetencji kluczowych ➤ Wsparcie rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa jakości życia osób zajmujących się działalnością rolniczą ➤ Zwiększenie liczby miejsc noclegowych na terenie Gminy ➤ Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł rolniczych ➤ Zmniejszenie bezrobocia wśród osób rezygnujących z prowadzenia działalności rolniczej ➤ Promocja Gminy w oparciu o lokalne produkty i usługi z zakresu działalności okołorolniczej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów produkcji i przetwórstwa rolno-spożywczego (szt.) ➤ Liczba nowo zarejestrowanych gospodarstw agroturystycznych (szt.) ➤ Liczba podmiotów korzystających ze wsparcia Gminy w zakresie działań środowiskowych (szt.) ➤ Liczba osób objętych aktywizacją zawodową (os.) ➤ Liczba nowych pozarolniczych działalności gospodarczych (szt.)
<p>2.3. Wsparcie lokalnych przedsiębiorców, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wypracowanie systemu wsparcia przedsiębiorców ➤ Rozwój współpracy publiczno-prywatnej ➤ Zapewnienie terenów pod inwestycje (studium i miejscowe plany 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy ➤ Promocja istniejących terenów inwestycyjnych wśród inwestorów (z terenu Gminy oraz z zewnątrz) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba nowych podmiotów gospodarczych (szt.) ➤ Liczba podjętych działań publiczno-prywatnych (szt.) ➤ Długość wybudowanej infrastruktury komunikacyjnej (km)

	<p>zagospodarowania przestrzennego, uzbrojenie terenów w niezbędną infrastrukturę)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Popieranie zakładania i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, przedsiębiorstw społecznych w tym spółdzielni socjalnych (zlecenie zadań w ramach zamówień in-house) ➤ Aktywizacja zawodowa osób wykluczonych społecznie, zagrożonych wykluczeniem, osób ze specjalnymi potrzebami (stworzenie programu wsparcia dla przedsiębiorców zatrudniających osoby wykluczone, niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym) ➤ Edukacja w zakresie przedsiębiorczości na każdym etapie nauczania ➤ Nawiązanie przez szkoły współpracy z pracodawcami, kształtowanie postaw przedsiębiorczych np. w samorządach uczniowskich, wolontariacie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie liczby ofert i terenów inwestycyjnych na terenie Gminy ➤ Zwiększenie liczby nowych inwestycji (napływ nowego kapitału inwestycyjnego) na terenie Gminy ➤ Zwiększenie liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy ➤ Aktywizacja gospodarcza mieszkańców Gminy (np. poprzez zakładanie przez nich nowych działalności gospodarczych) ➤ Nawiązanie ścisłej współpracy pomiędzy Urzędem, a przedsiębiorcami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Długość wybudowanej infrastruktury sieciowej – wodociągi, kanalizacja, gaz, Internet szerokopasmowy na terenach inwestycyjnych (km) ➤ Liczba spółdzielni socjalnych wykonujących usługi w ramach zamówień in-house (szt.) ➤ Liczba przedsiębiorców zatrudniających osoby wykluczone społecznie bądź zagrożone wykluczeniem społecznym (szt.) ➤ Liczba nowych terenów inwestycyjnych (szt.)
<p>2.4. Wysokiej jakości oferta turystyczna, rekreacyjna i wypoczynkowa, nastawiona na oczekiwania wszystkich grup społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zintensyfikowanie działań promocyjnych Gminy ➤ Budowanie i utrwalanie świadomości ponadlokalnej i regionalnej wśród mieszkańców Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną i rekreacyjną Gminy ➤ Wzmacnianie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców ➤ Promocja Gminy na zewnątrz ➤ Wzmocnienie rozpoznawalności Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba turystów odwiedzających gminę (os.) ➤ Liczba zmodernizowanych/ wybudowanych obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (szt.) ➤ Długość rozbudowanych dróg i ścieżek rowerowych (km)

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizacja i rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, w oparciu o zasoby i walory przyrodnicze ➤ Doinwestowanie i rewitalizacja parków i placów miejskich i zagospodarowanie innych terenów ➤ Wykorzystanie walorów przyrodniczych do budowy nowej infrastruktury 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Integracja mieszkańców ➤ Zachęcenie potencjalnych mieszkańców do zamieszkania w Gminie ➤ Wzmocnienie i promocja działań lokalnych grup związanych z tradycyjnymi wyrobami oraz grup artystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Postępy w pracach nad opracowaniem koncepcji rozwoju turystycznego (%) ➤ Liczba miejscowości objętych działaniami z zakresu rozwoju bazy turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej (szt.) ➤ Długość rozbudowanych szlaków turystycznych (km) ➤ Liczba parków i miejsc zieleni odnowionych (szt.)
--	---	---	--

CEL STRATEGICZNY III: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ UWZGLĘDNIAJĄCY POSZANOWANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO			
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
3.1. Zwiększenie dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa, rozbudowa i modernizacja chodników oraz dróg gminnych i wewnętrznych ➤ Lobbing władz na rzecz budowy, rozbudowy i przebudowy dróg wyższych kategorii, w tym budowy obwodnicy ➤ Współpraca z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych ➤ Organizowanie bezpiecznych i dostępnych miejsc parkingowych na terenie Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa sieci drogowej na terenie Gminy (drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie), w tym chodniki ➤ Poprawa stanu i jakości dróg ➤ Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy ➤ Zachęcenie mieszkańców do korzystania z transportu rowerowego ➤ Stworzenie możliwości samodzielnego załatwienia spraw dla seniorów ➤ Integracja mieszkańców z różnych części Gminy dzięki funkcjonującej komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba zdarzeń drogowych na terenie miasta (szt.) ➤ Liczba osób korzystających z usług zbiorowego transportu publicznego (os.) ➤ Liczba nowych miejsc parkingowych (szt.) ➤ Długość nowych lub modernizowanych chodników i/lub dróg (km) ➤ Długość nowych odcinków ścieżek i ciągów pieszo- rowerowych (km)

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie ilości punktów drogowych z sygnalizacjami świetlnymi ➤ Uzupełnianie infrastruktury istniejących ścieżek i ciągów pieszo-rowerowych ➤ Organizacja transportu zbiorowego 		
3.2. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa, budowa nowych odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej ➤ Optymalizacja gospodarki ściekowej w punktach bez dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej poprzez dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ➤ Modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej ➤ Modernizacja, rozbudowa ujęć wody pitnej wraz ze stacjami uzdatniania wody 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie atrakcyjności Gminy dla nowych mieszkańców i przedsiębiorców ➤ Polepszenie jakości środowiska wodnego, dzięki zmniejszeniu niekontrolowanego odpływu ścieków ➤ Polepszenie jakości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej ➤ Przyciągnięcie nowych mieszkańców, dzięki dostępnym uzbrojonym terenom dostosowanym pod mieszkalnictwo ➤ Zwiększenie komfortu użytkowania wód dla mieszkańców gminy ➤ Zapewnienie wystarczającej ilości wody 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej/wodociągowej (km) ➤ Liczba mieszkańców objętych wsparciem (os.) ➤ Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.) ➤ Liczba zmodernizowanych (nowych) ujęć wody (szt.)
3.3. Poprawa bezpieczeństwa na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa monitoringu gminnego ➤ Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa na drogach i chodnikach poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych ➤ Systematyczne wyposażanie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej ➤ Wsparcie Policji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczenie liczby przestępstw na terenie Gminy, w szczególności przeciwko życiu i zdrowiu, a także mieniu ➤ Poprawa jakości życia i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnością ➤ Stworzenie dobrych warunków do życia i zamieszkania dla rodzin wielopokoleniowych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba zarejestrowanych przestępstw przeciwko mieniu czy zdrowiu lub życiu ludzi (szt.) ➤ Liczba zdarzeń drogowych (szt.) ➤ Liczba jednostek OSP, które wyposażono (szt.) ➤ Liczba akcji edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa (szt./h)

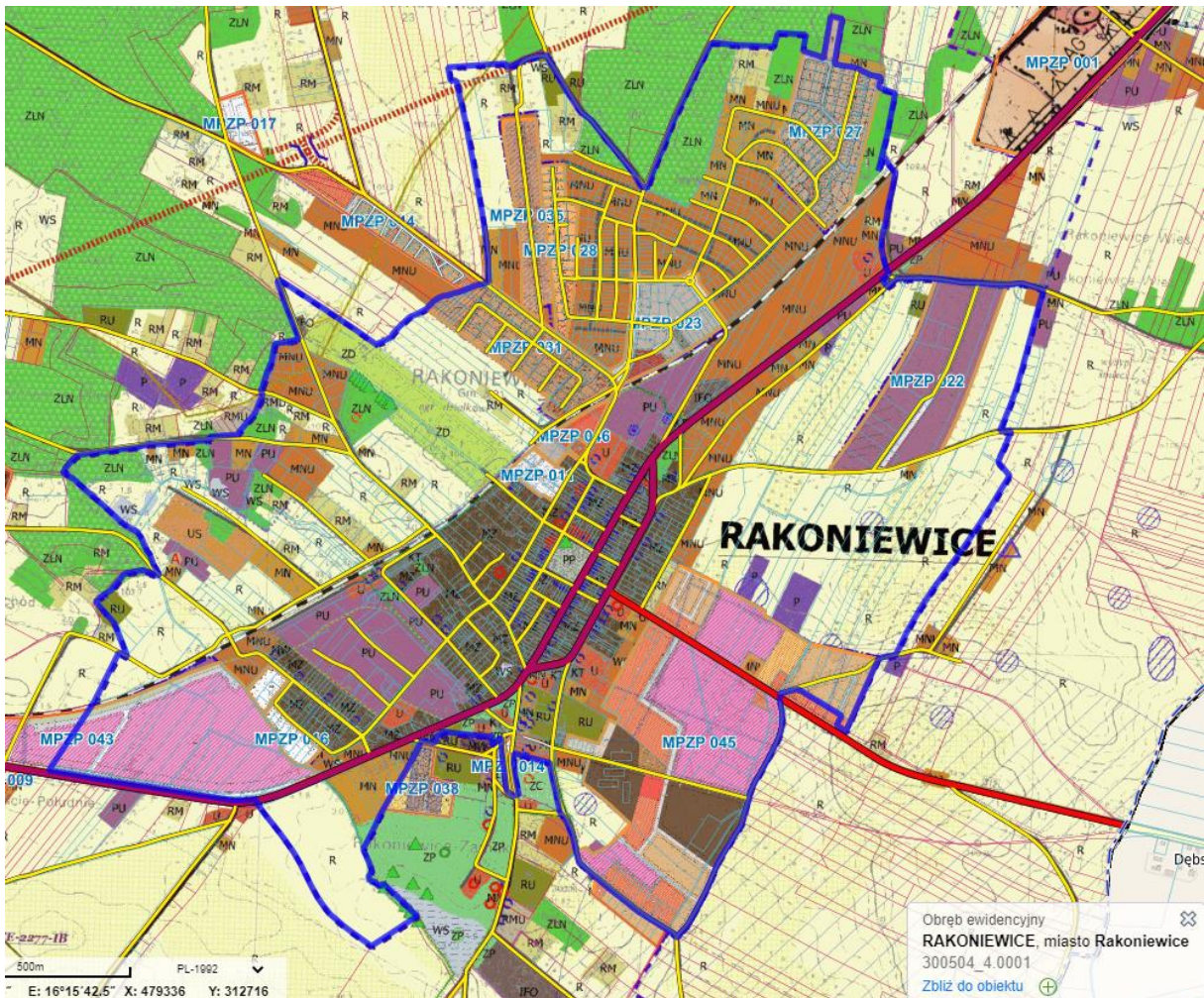
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie działań edukacyjnych służących podniesieniu poziomu bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Polepszenie zdrowia mieszkańców Gminy ➤ Podniesienie poziomu bezpieczeństwa 	
<p>3.4. Ochrona środowiska, kształtowanie stanu zasobów wodnych i przeciwdziałanie zmianom klimatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie programów przyczyniających się do ochrony powietrza i innych zasobów naturalnych oraz kształtujących postawę przyjazne środowisku ➤ Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i mieszkań komunalnych oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym w obiektach gminnych ➤ Podniesienie poziomu gospodarki odpadami na terenie Gminy ➤ Likwidacja dzikich wysypisk śmieci ➤ Prowadzenie różnych działań dostosowanych do wszystkich grup społecznych w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej ➤ Wsparcie merytoryczne mieszkańców oraz pomoc doradcza w kwestii przygotowania i sporządzania wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć przyjaznych środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie atrakcyjności Gminy dla nowych mieszkańców i przedsiębiorców ➤ Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska oraz postępowania z odpadami ➤ Spełnienie wymaganych poziomów recyklingu ➤ Optymalizacja kosztów systemu gospodarki odpadami ➤ Zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła ➤ Zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych na potrzeby budynków użyteczności publicznej oraz ich promocja wśród mieszkańców ➤ Poprawa ekologicznego wizerunku Gminy ➤ Zabezpieczenie Gminy przed negatywnymi skutkami zmian klimatycznych ➤ Stała kontrola jakości powietrza atmosferycznego, wpływająca również na podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba mieszkańców Gminy zaangażowanych, objętych programami z zakresu ochrony środowiska (os.) ➤ Liczba obiektów poddanych termomodernizacji (szt.) ➤ Udział odpadów segregowanych w stosunku do całości wyprodukowanych odpadów (%) ➤ Liczba stacji monitoringu jakości powietrza na terenie Gminy (szt.) ➤ Liczba wykonanych ewidencji źródeł ciepła [szt.] ➤ Liczba udzielonych dofinansowań na rzecz wymiany źródeł ciepła [szt.] ➤ Kwota udzielonych dofinansowań na rzecz wymiany źródeł ciepła [zł] ➤ Liczba zorganizowanych spotkań, szkoleń i wydarzeń w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej (szt.) ➤ Liczba termomodernizowaniach budynków [szt.] ➤ Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci (szt.) †)

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej to układ przestrzenny kształtujący funkcjonalność danej jednostki. W jego skład wchodzi rozmieszczenie głównych elementów przyrodniczych i społeczno-gospodarczych oraz obszarów wyróżniających się charakterem i dynamiką procesów rozwojowych wraz z ich zależnościami i powiązaniem. Elementami tej struktury mogą być zarówno poszczególne części tego obszaru, które tworzą złożone systemy (np. ośrodki osadnicze, węzły ekologiczne, tereny produkcji rolniczej), jak i sieci infrastrukturalne, które umożliwiają kontakty pomiędzy poszczególnymi owymi częściami. Struktura funkcjonalno-przestrzenna jest zatem systemem powiązanych ze sobą różnych elementów zagospodarowania, które w konsekwencji tworzą uzupełniający się wzajemnie organizm. Rolą modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jest zobrazowanie przyjętej wizji rozwoju, do powstania której przyczynią się efekty realizacji celów rozwojowych strategii, również tych z zakresu zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące przepisy prawa nie narzucają konkretnych ram w zakresie tworzenia tego rodzaju modeli, pozostawiając w tym zakresie pełną dowolność. Z tego też względu treść i sposób przedstawienia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Rakoniewice zostały wykreowane przy uwzględnieniu charakterystyki terenu Gminy.

Aktualny zasięg przestrzenny poszczególnych wsi i miasta wynika z ich historycznego rdzenia. Miasto Rakoniewice jako najludniejsza i najbardziej rozwinięta gospodarczo miejscowość w Gminie stanowi centrum mieszkaniowe i usługowe (handlowe, sportu i rekreacji, kulturowe i oświatowe). Jest także największym węzłem komunikacyjnym w Gminie – przez jego teren przebiega droga krajowa, drogi wojewódzkie i powiatowe, sieć dróg gminnych, a także linia kolejowa nr 357 o ruchu pasażerskim, Wolsztyn - Poznań. To właśnie droga krajowa oraz linia kolejowa rozcinają miasto na dwie części. Część położoną pomiędzy tymi dwoma szlakami komunikacyjnymi należy uznać za centralną, najbardziej zróżnicowaną pod względem funkcji terenu. W centrum dominują tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz towarzyszącej zabudowy usługowej występującej na terenach o charakterze śródmiejskim. W części północno-wschodniej miasta występuje przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna uzupełniona o funkcję usługową. Tereny położone na zachodzie oraz na obrzeżach miasta to tereny głównie o charakterze przemysłowo-produkcyjnym, magazynowym, występuje tam też punktowo zabudowa

mieszkaniowa. W części południowo-wschodniej znajduje się park oraz zbiornik wodny małej retencji. W części północnej z kolei zlokalizowane są ogródki działkowe.

Rysunek 1. Obszar miejscowości Rakoniewice

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Pozostałe miejscowości w Gminie charakteryzują się zagospodarowaniem typowym dla obszarów wiejskich. Realizuje się ono przede wszystkim poprzez funkcję rolniczą i typowych ich dla wsi układów ruralistycznych opartych na zabudowie zagrodowej. Zagospodarowanie przestrzenne obszarów wiejskich gminy Rakoniewice cechuje się większym wpływem odległości (mniej zwarta struktura, ekstensywne użytkowanie ziemi, rozproszone osadnictwo), mniejszym zróżnicowaniem (otwarty krajobraz, mniej obiektów), dużym udziałem elementów środowiska przyrodniczego (wyższy poziom lesistości i użytków rolnych).

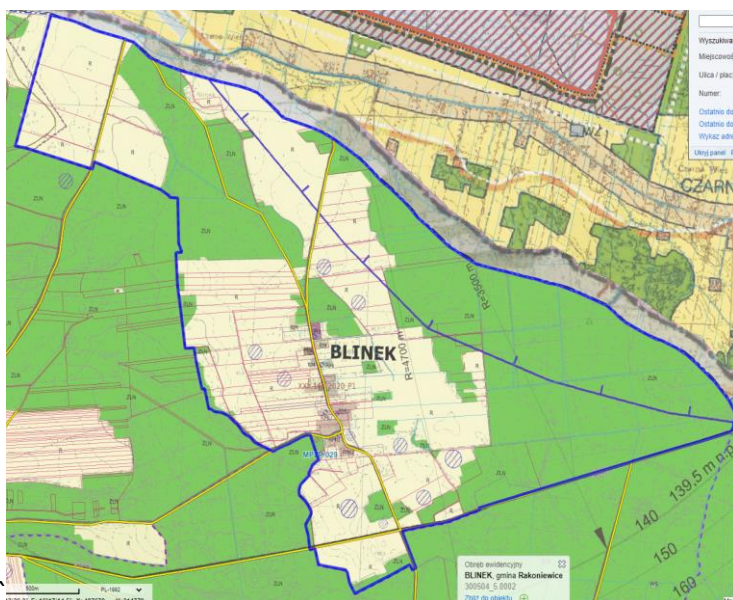

Rysunek 2. Obszar miejscowości Adolfowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Adolfowo (status wieś)

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa i usługowa, zlokalizowana jest przy drodze gminnej, przebiegającej przez wieś. W północnej części miejscowości znajdują się niewielkie obszary terenów leśnych oraz tereny wód powierzchniowych stojących. Tereny rolnicze stanowią pozostały obszar miejscowości.

Rysunek 3. Obszar miejscowości Blinek

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Blinek (status wieś)

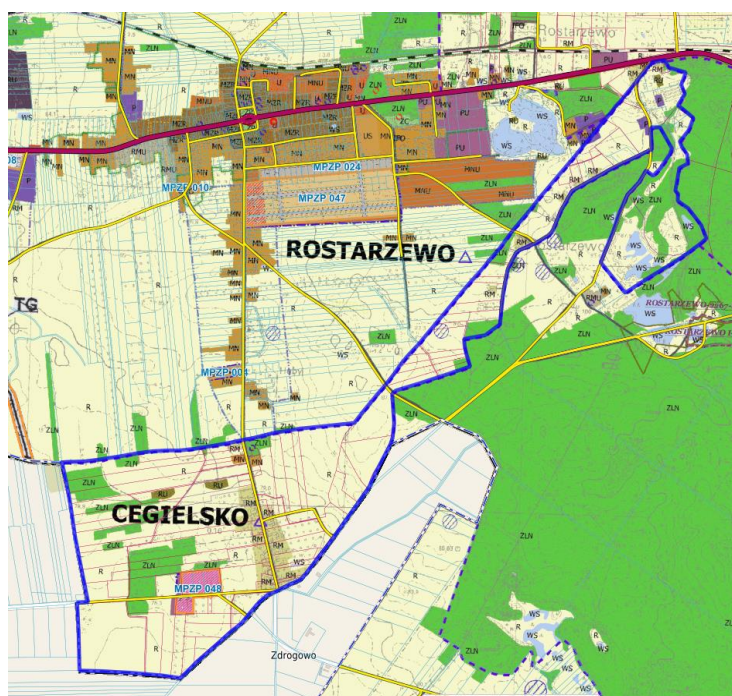
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa, usługowa i przemysłowo-produkcyjna zlokalizowana jest wzdłuż drogi gminnej, przebiegającej przez wieś. Północną część miejscowości pokrywają grunty leśne. Tereny rolnicze stanowią pozostały obszar miejscowości.

Rysunek 4. Obszar miejscowości Błońsko
Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Błońsko (status wieś)

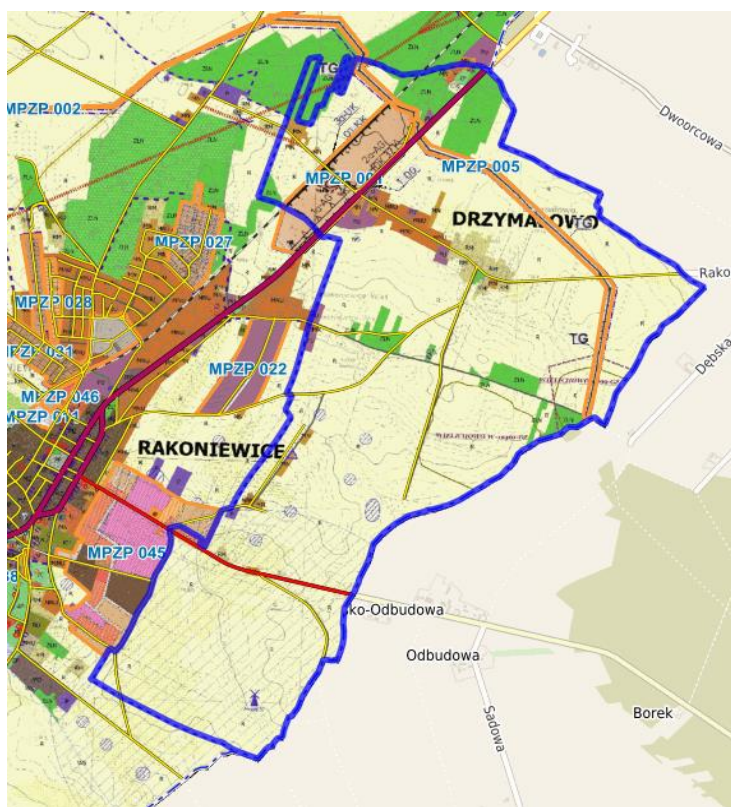
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, zagrodowa, usługowa w przeważającej części zlokalizowana jest wzdłuż drogi powiatowej oraz dróg gminnych przebiegających przez miejscowość. W północnej części wsi występuje zabudowa rozproszona. Lasy zajmują zachodnią część wsi, natomiast tereny rolnicze część wschodnią. W obszarze miejscowości występują też tereny przemysłowo-produkcyjne, oraz tereny eksploatacji złóż, a także wody powierzchniowe stojące i płynące. Wieś położona jest w granicy obszaru chronionego krajobrazu.

Rysunek 5. Obszar miejscowości Cegielsko
Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Cegielsko (status wieś)

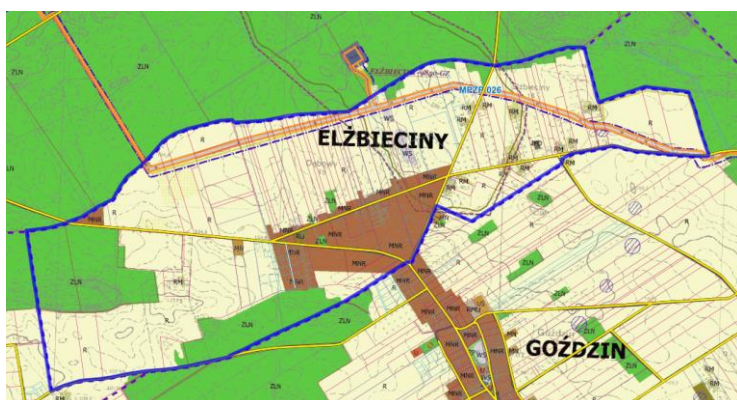
Zabudowa mieszkaniowa w miejscowości w głównej mierze zlokalizowana jest wzdłuż drogi gminnej, występuje tu również zabudowa rozproszona. W granicy miejscowości znajdują się tereny przemysłowo-produkcyjne oraz tereny produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych. Grunty rolne stanowią większą część wsi. Tereny leśne są rozproszone, występują w zachodniej oraz środkowej części miejscowości. We wschodniej części wsi występują wody powierzchniowe stojące.

Rysunek 6. Obszar miejscowości Drzymałowo
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Drzymałowo (status wieś)

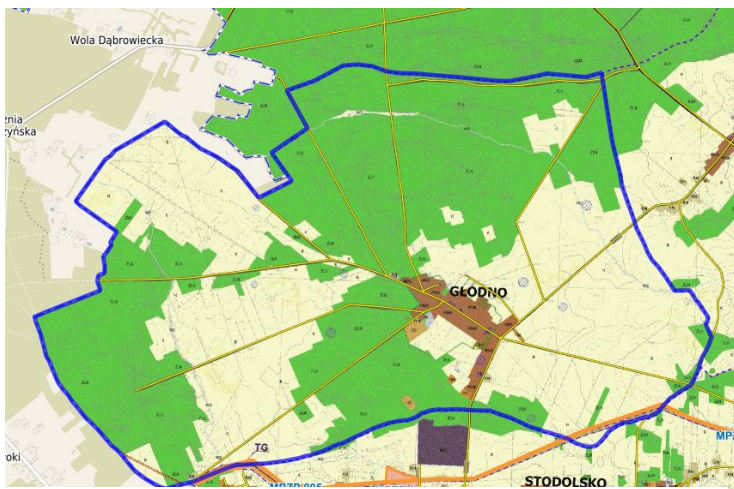
Wieś Drzymałowo charakteryzuje się zarówno zwartą (zlokalizowaną wzdłuż drogi gminnej) oraz rozproszoną zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową i usługową. Przeważający obszar wsi stanowią tereny rolnicze, natomiast lasy występują w jej centralnej oraz północnej części. Ponadto w granicy miejscowości znajdują się tereny wód powierzchniowych stojących i płynących. W granicy miejscowości przebiegają drogi gminne, droga powiatowa, droga wojewódzka i droga krajowa.

Rysunek 7. Obszar miejscowości Elżbieciny
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Elżbieciny (status wieś)

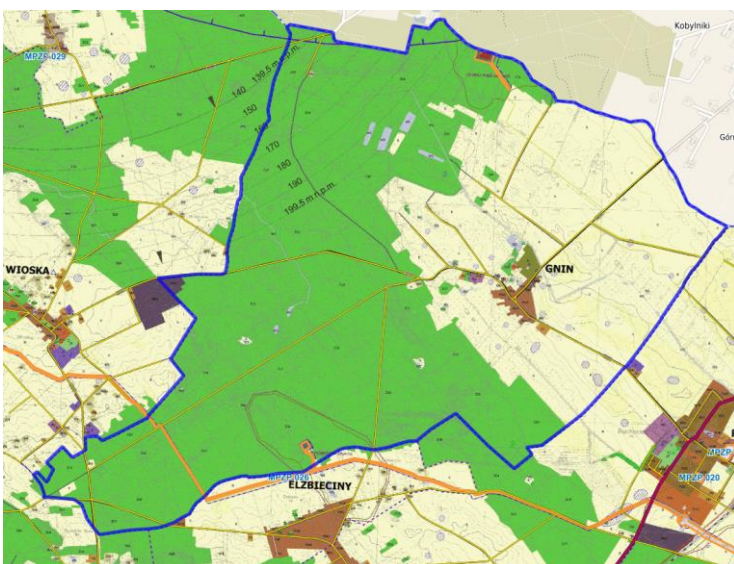
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych zlokalizowane są w centrum wsi Elżbieciny, przez które przebiega droga gminna. W zachodniej i południowej części wsi występują lasy, grunty rolne zajmują pozostałą powierzchnię miejscowości. Na obszarze wsi występują również wody powierzchniowe stojące.

Rysunek 8. Obszar miejscowości Głodno
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Głodno (status wieś)

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa, zabudowa przemysłowo-produkcyjna, tereny produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych oraz tereny sportu i rekreacji zlokalizowane są w centralnej części wsi Głodno. Grunty rolne znajdują się w zachodniej i wschodniej części wsi. Pozostały teren stanowią tereny lasów. Na obszarze wsi występują wody Przez wieś przebiegają drogi gminne i droga powiatowa.

Rysunek 9. Obszar miejscowości Gnin
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Gnin (status wieś)

Przeważająca część miejscowości pokryta jest terenami leśnymi. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa wielorodzinna, zabudowa zagrodowa, zabudowa usługowa, tereny usług sportu i rekreacji, tereny produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych oraz cmentarz znajdują się w centrum wsi. Pozostały obszar zajmują tereny rolnicze. W granicy miejscowości występują tereny eksploatacji złóż oraz tereny wód powierzchniowych stojących i płynących. Infrastrukturę drogową stanowią drogi gminne i droga powiatowa.

Rysunek 10. Obszar miejscowości Gola oraz Narożniki
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Gola (status wieś)

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa oraz usługowa skupiona jest głównie przy drodze gminnej przebiegającej przez tę miejscowość. Tereny rolnicze oraz tereny leśne rozproszone są po całej wsi, tym samym zajmując największą powierzchnię. Występują także nieliczne tereny przemysłowo – produkcyjne. Infrastrukturę drogową stanowią drogi gminne i droga powiatowa. Na obszarze wsi występują wody powierzchniowe stojące.

Narożniki (status wieś)

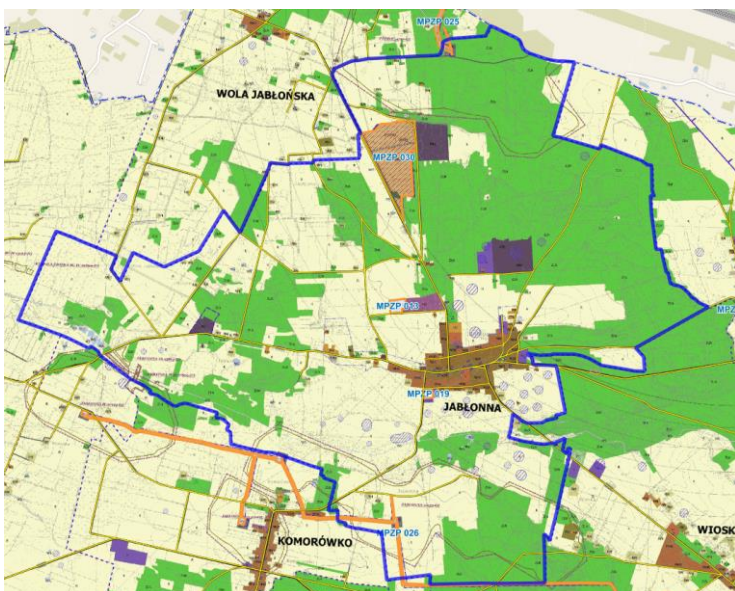
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych zlokalizowane są w centrum wsi Narożniki, przez którą przebiega droga gminna. W zachodniej i południowej części wsi występują lasy, a grunty rolne zajmują pozostałą powierzchnię miejscowości. Na obszarze wsi występują również wody powierzchniowe stojące. Przez miejscowość przebiega droga powiatowa oraz drogi gminne.

Rysunek 11. Obszar miejscowości Gozdzin
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Gozdzin (status wieś)

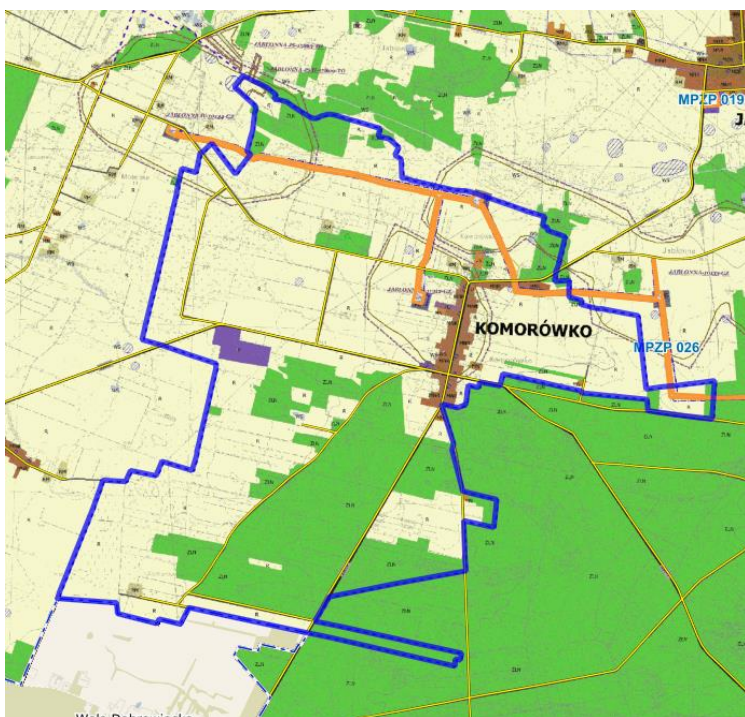
Przy drodze gminnej skupiona jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługowa oraz zagrodowa. Przeważającą część miejscowości stanowią tereny rolnicze oraz produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych. Duży udział powierzchniowy zajmują lasy znajdujące się na granicach wsi. Przez miejscowość przebiega gazociąg oraz występują tereny wód powierzchniowych stojących. Przez miejscowość przebiegają drogi gminne oraz linia kolejowa.

Rysunek 12. Obszar miejscowości Jabłonna
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Jabłonna (status wieś)

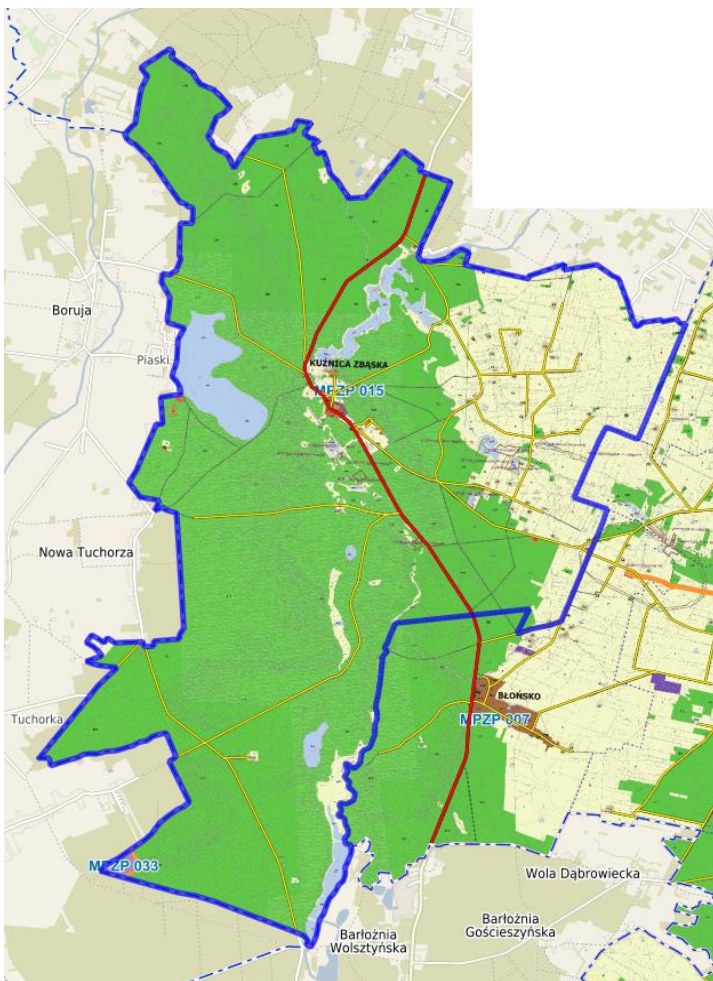
Przeważająca część miejscowości pokryta jest terenami leśnymi, a także terenami rolniczymi i produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych rozproszonych po całej wsi. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa, zabudowa usługowa oraz tereny usług sportu i rekreacji znajdują się w centrum wsi. Na granicy miejscowości występują tereny eksploatacji złóż oraz tereny wód powierzchniowych stojących i płynących. Infrastrukturę drogową stanowią drogi gminne i droga powiatowa.

Rysunek 13. Obszar miejscowości Komorówko
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Komorówko (status wieś)

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa, usługowa oraz usług sportu i rekreacji, zlokalizowana jest przy drodze gminnej, przebiegającej przez wieś. Miejscowość także zajmują niewielkie obszary zabudowy przemysłowo – produkcyjnej. Część miejscowości zajmują obszary terenów leśnych. Natomiast tereny rolnicze stanowią pozostały obszar miejscowości. W centrum Komorówka znajdują się tereny wód powierzchniowych stojących. Infrastrukturę drogową stanowią drogi gminne i droga powiatowa.

Rysunek 14. Obszar miejscowości Kuźnica Zbąska
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Kuźnica Zbąska (status wieś)

Największą powierzchnię zajmują tereny leśne. Przez wieś przebiega droga wojewódzka, przy której są zlokalizowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, usługowej oraz tereny przemysłowo – produkcyjne. Znajdują się tam również tereny eksploatacji złóż – gazu ziemnego. Kuźnica Zbąska ma bogatą ofertę terenów wód powierzchniowych stojących i płynących. Na terenie miejscowości występuje obszar chronionego krajobrazu. Infrastrukturę drogową stanowią drogi gminne, droga powiatowa oraz droga wojewódzka.

Rysunek 15. Obszar obrębu ewidencyjnego Łąkie
 Źródło: opracowanie własne na podstawie

Łąkie (status wieś)

Nowe Łąkie (status wieś)

W miejscowości Łąkie przeważającą powierzchnię zajmują tereny leśne, rolnicze i produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa, usługowa i przemysłowo – produkcyjna zlokalizowana jest przy drogach gminnych przebiegających przez tę miejscowość. Znajdują się tam również tereny wód powierzchniowych stojących. Przez wieś przebiegają drogi gminne oraz droga powiatowa.

Rysunek 16. Obszar obrębu ewidencyjnego Rakoniewice Wieś

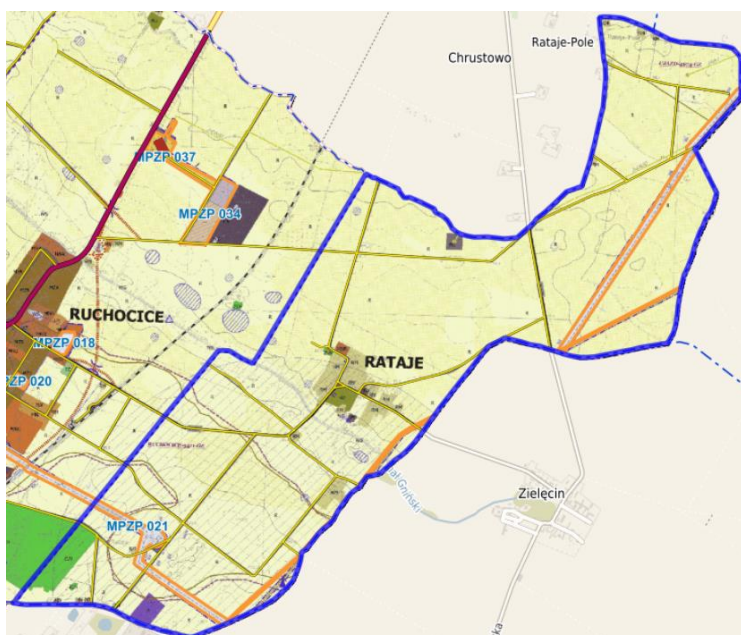
Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Rakoniewice (obszar wiejski) (status wieś)

Józefin (status osada)

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa zagrodowa jest rozproszona po całej miejscowości. Pozostałą część stanowią tereny rolnicze oraz produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych, a także lasy rozproszone po całej wsi. Występują również tereny eksploatacji złóż.

Infrastrukturę drogową stanowią drogi gminne, droga powiatowa, droga krajowa oraz przebiegająca linia kolejowa.

Rysunek 17. Obszar miejscowości Rataje

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://rakoniewice.e-mapa.net/>

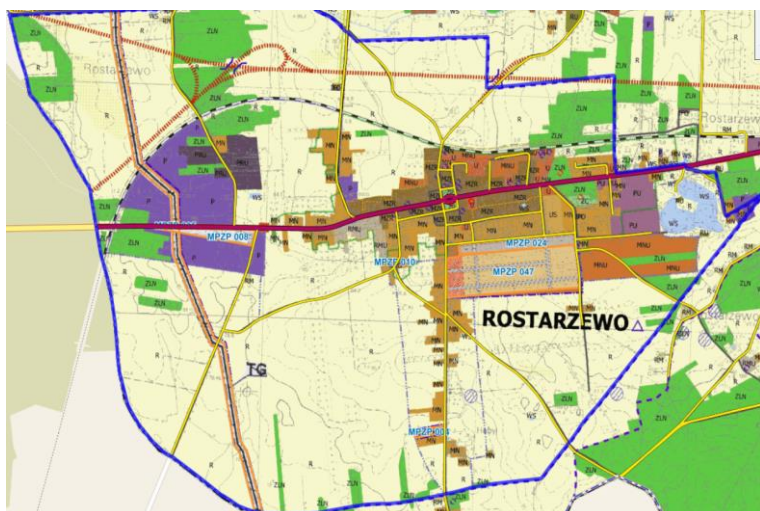
Rataje (status wieś)

Tereny rolnicze oraz produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych zajmują przeważającą część miejscowości. W centralnej części usytuowane są zabudowy mieszkaniowe jednorodzinne oraz zabudowy zagrodowe. Niewielką powierzchnię miejscowości zajmują tereny przemysłowo – produkcyjne oraz tereny eksploatacji złóż. Tereny leśne figuruje na niewielkim obszarze Rataj. W miejscowości znajdują się wody powierzchniowe stojące. Przez wieś

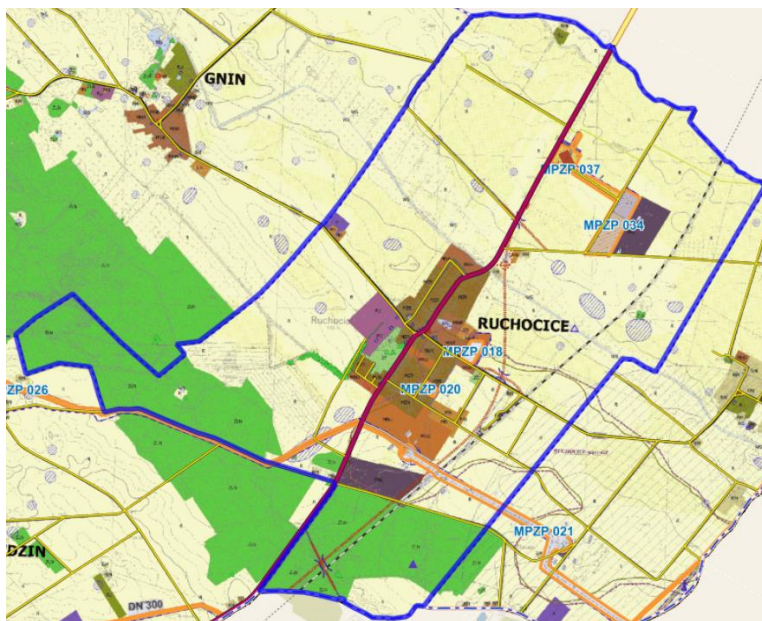
przebiega droga gminna oraz powiatowa.

Rostarzewo (status wieś)

W miejscowości Rostarzewo dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa oraz usługowa. Miejscowość ta posiada niewielki odsetek terenów zieleni urządzonej, przemysłowo – produkcyjnych oraz eksploatacji złóż, które są rozproszone po całej wsi. Tereny rolnicze stanowią przeważającą część. Nierównomiernie rozmieszczone tereny leśne zajmują niewielką powierzchnię. Przy drodze krajowej znajdują się cmentarze. We wschodniej części wsi znajdują się tereny wód powierzchniowych stojących i płynących. Przez Rostarzewo przebiegają drogi gminne, droga powiatowa, droga krajowa oraz linia kolejowa.

Rysunek 18. Obszar miejscowości Rostarzewo
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

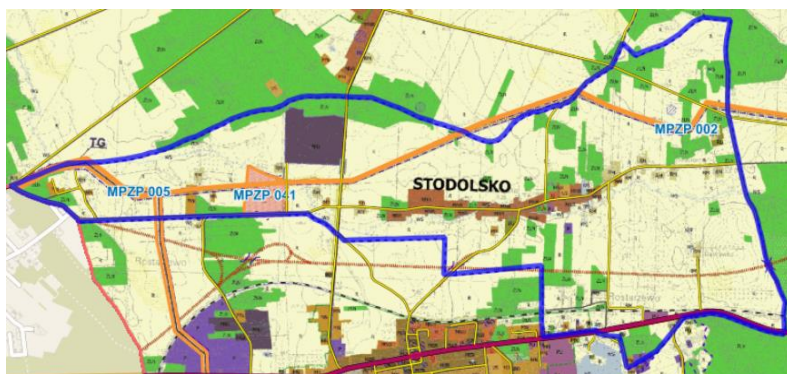
Rysunek 19. Obszar miejscowości Ruchocice
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Ruchocice (status wieś)

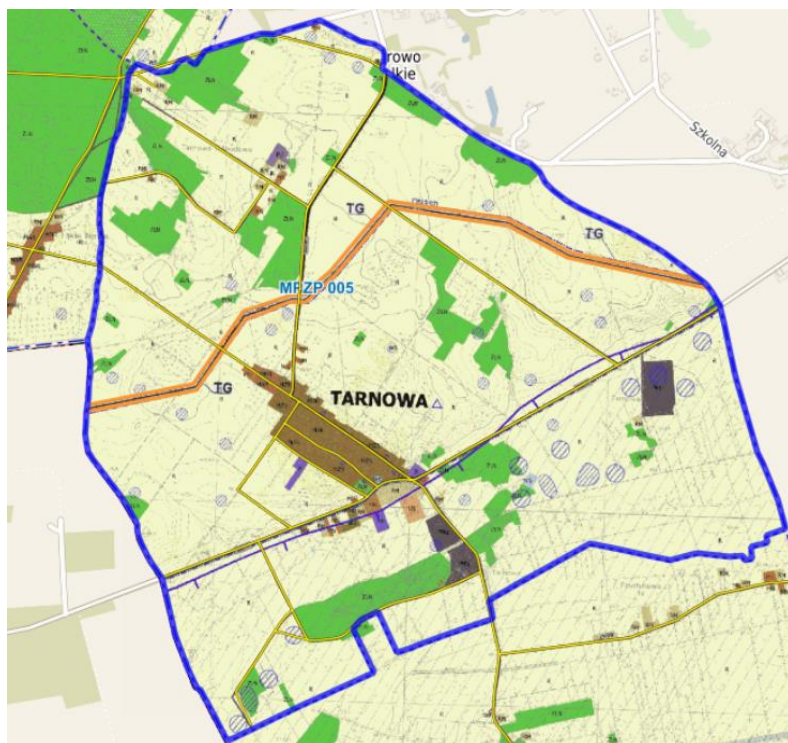
W centralnej części wsi znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej, a także tereny zieleni urządzonej, przemysłowo – produkcyjne oraz tereny eksploatacji złóż. W przeważającej części miejscowości figurują tereny rolnicze. Tereny leśne występują w południowej oraz południowo – zachodniej części Ruchocic. W obrębie wsi Ruchocice znajdują się cmentarz. Przez wieś przebiega droga krajowa, droga powiatowa oraz drogi gminne. Usytuowana jest również linia kolejowa przebiegająca przez drogę krajową. Na terenie miejscowości Ruchocice znajdują się tereny wód powierzchniowych stojących i płynących.

Stodolsko (status wieś)

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa, usługowa i przemysłowo – produkcyjna stanowi głównie tereny znajdujące się przy drodze gminnej przebiegającej przez tę miejscowość. Usytuowana jest tam również droga powiatowa oraz linia kolejowa. Tereny rolnicze i produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych stanowią przeważającą część wsi. Natomiast, tereny leśne rozproszone są po całej miejscowości. Na terenie Stodolska

Rysunek 20. Obszar miejscowości Stodolsko
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Rysunek 21. Obszar miejscowości Tarnowa
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Rysunek 22. Obszar obrębu ewidencyjnego Terespol
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

znajdują się tereny wód powierzchniowych stojących i płynących.

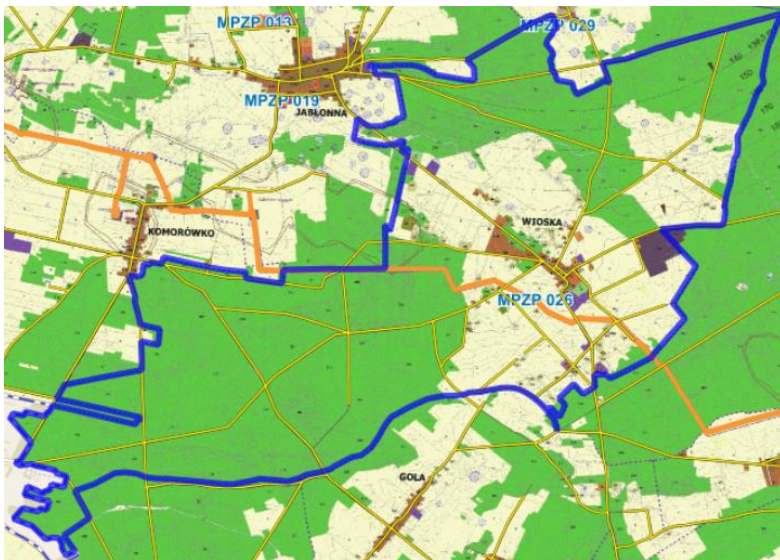
Tarnowa (status wieś)

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa, usługowa, usług sportu i rekreacji zlokalizowana jest w centralnej części wsi. Przez wieś przebiegają drogi gminne i droga powiatowa. Tereny leśne stanowią niewielkie obszary rozproszone w obrębie całej miejscowości. Tereny rolnicze i produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych, przemysłowo- produkcyjna stanowią przeważającą część wsi. Na terenie Tarnowy występują tereny wód powierzchniowych stojących i płynących.

Faustynowo (status kolonia)

Terespol (status wieś)

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa zlokalizowana jest głównie przy drodze gminnej przebiegającej przez wieś Terespol oraz kolonie Faustynowo. Tereny lasów zajmują niewielki obszar wsi i znajdują się w jej północno-zachodniej oraz północnej części. Tereny rolnicze stanowią pozostały obszar wsi. Na obszarze miejscowości znajdują się tereny wód powierzchniowych płynących. W południowo-wschodniej oraz północno-zachodniej część

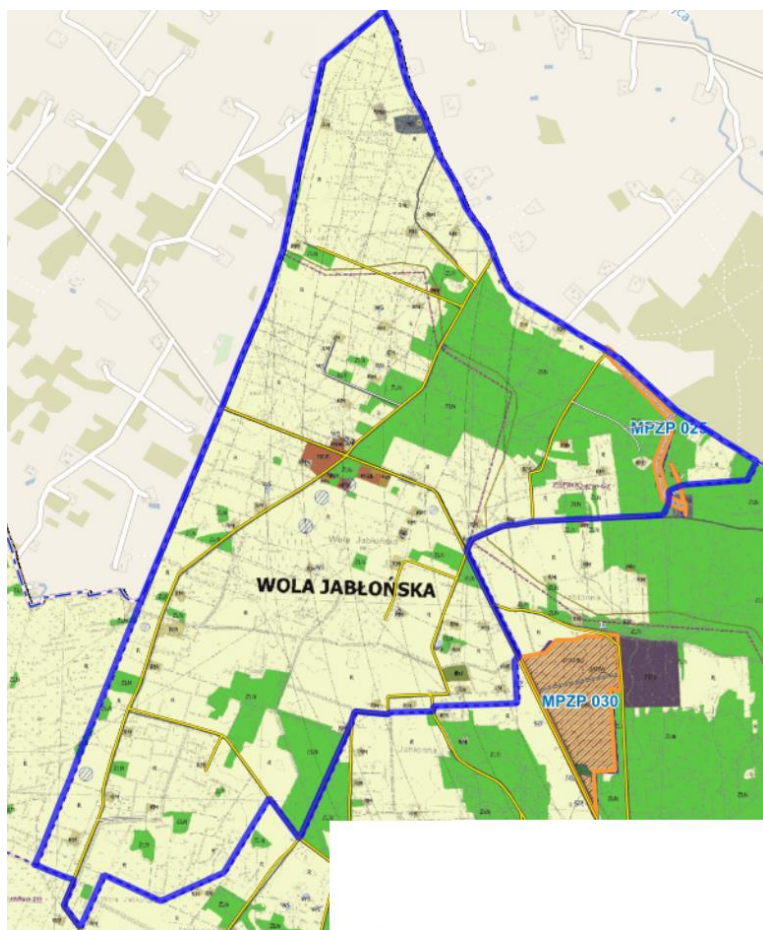

Rysunek 23. Obszar miejscowości Wioska
 Źródło: opracowanie własne na podstawie
<https://rakoniewice.e-mapa.net/>

wyznaczono obszary zagrożenia powodziowego.

Wioska (status wieś)

Na terenie wsi występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa, zabudowa usługowa oraz przemysłowo-produkcyjna, tereny rolnicze produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych, która skupiona jest głównie przy drodze powiatowej, ale również przy szeregu dróg gminnych. W północno-zachodniej części wsi znajduje się cmentarz komunalny. Środowisko przyrodnicze stanowią lasy (w zachodniej, centralnej i północnej części wsi) oraz tereny wód powierzchniowych stojących i płynących.

Wola Jabłńska (status wieś)

Zabudowy mieszkaniowa, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinna, zabudowa zagrodowa jest rozproszona w obrębie całej miejscowości. Tereny rolnicze produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych zajmują przeważający obszar wsi. W granicy miejscowości zlokalizowane są tereny eksploatacji złóż. Lasy znajdują się w północno-wschodniej oraz południowej części wsi. Przez miejscowość przebiegają drogi gminne oraz droga powiatowa.

Rysunek 24. Obszar miejscowości Wola Jabłńska

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://rakoniewice.e-mapa.net/>

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Rakoniewice uwzględnia zasadę ciągłości realizacji polityk społeczno-gospodarczych i przestrzennych oraz stan zagospodarowania. Nie jest on planem zagospodarowania, a jedynie schematem obrazującym sposób funkcjonowania obszaru i przestrzenne odniesienie dla polityk rozwojowych. Głównymi celami kształtowanego modelu struktury są:

- ✓ alokacja funkcji społeczno-gospodarczych i poszczególnych inwestycji z uwzględnieniem z jednej strony interesów podmiotów gospodarczych, a z drugiej – nadrzędnych interesów społecznych;
- ✓ zapewnienie warunków do efektywnego działania podmiotów gospodarczych, głównie przez wyznaczenie terenów oraz rozbudowę systemów infrastruktury technicznej i społecznej;
- ✓ utrzymanie prawidłowej struktury użytkowania terenów, tj. zachowanie właściwych proporcji między różnymi rodzajami tego użytkowania, zarówno w skali lokalnej, jak i ponadlokalnej;

- ✓ kontrola wykorzystania przestrzeni pod kątem jej efektywności, przy przestrzeganiu warunków racjonalnej eksploatacji zasobów naturalnych oraz zachowania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego
- ✓ kształtowanie stanu zasobów wodnych, adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz konieczności zachowania naturalnej zdolności retencyjnej gruntów.

Cele te zakładają stworzenie warunków do racjonalnego planowania i organizowania ładu przestrzennego, wyeliminowanie lub minimalizowanie konfliktów w przestrzeni, które powstają między funkcjami społeczno-gospodarczymi i poszczególnymi względem ograniczonych zasobów. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej uwzględnia regionalną politykę rozwoju określoną w ramach obszarów strategicznej interwencji, delimitujących obszary funkcjonalne. Na terenie Gminy nie występują obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym. W wyniku zdiagnozowanych w Strategii problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w oparciu o charakterystykę terenu Gminy uwidaczniają się cztery zasadnicze strefy przestrzenne:

- ✓ strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej, która ze względu na korzystne warunki przyrodnicze sprzyja intensywnej roślinnej produkcji rolnej, a także produkcji hodowlanej, przy zrównoważeniu rozwoju gospodarki rolnej i funkcji towarzyszących;
- ✓ strefa infrastruktury pozwalająca zapewnić sieć powiązań wewnętrznych i zewnętrznych, w stosunku do których zakłada się ich rozwój, przede wszystkim infrastruktury transportowej, w tym:
 - drogi krajowe i wojewódzkie – zewnętrzne powiązania transportowe obszaru Gminy z regionem stanowiące główną sieć transportową;
 - drogi powiatowe i gminne – wewnętrzne powiązania transportowe obszaru, stanowiące uzupełnienie sieci dróg krajowych i wojewódzkich;
 - system elektroenergetyczny – linie elektroenergetyczne NN i WN oraz stacje transformatorowe/GPZ, zapewniające bezpieczeństwo energetyczne obszaru;
- ✓ strefa wzmocnienia i rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych, w tym tereny wiążące się z podstawowymi elementami sieci osadniczej, tereny dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej;
- ✓ strefa funkcji przyrodniczej i ochronnej, polegająca na zachowaniu i utrzymaniu walorów przyrodniczych i ekologicznych, obejmuje ona niewielkie fragmenty Gminy,

w jej południowych i zachodnich krańcach (Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska, Obszar Natura 2000 „Barłóżnia Wolsztyńska”, Obszar Natura 2000 „Wielki Łęg Obrzański” a także znajdujące się na terenie gminy pomniki przyrody).

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej w Gminie

Aktualna polityka przestrzenna gminy Rakoniewice jest realizowana stopniowo i w oparciu o dostępne narzędzia planowania przestrzennego tj. obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice, zostało uchwalone uchwałą Rady Miejskiej Gminy Rakoniewice nr XIX/115/2000 z dnia 27 kwietnia 2000 r. W kolejnych latach było zmieniane. Od 2020 r. obowiązuje nowe studium (przyjęte Uchwałą nr XXII/166/2020 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 17 grudnia 2020 r.). Wnioski płynące z oceny kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej wskazują problemy przestrzenne a w konsekwencji nieład przestrzenny. Są one efektem czynników, które nawarstwiały się latami nie tylko w gminie Rakoniewice, ale również w wielu innych miejscach w kraju. Do podstawowych niekorzystnych zjawisk zaliczyć należy w szczególności:

- ✓ rozpraszanie zabudowy, a więc sytuowanie budynków z dala od istniejącej zwartej tkanki urbanistycznej/ruralistycznej, co generuje dodatkowe koszty rozbudowy systemu infrastruktury technicznej;
- ✓ konflikty przestrzenne jako efekt sytuowania w bliskiej odległości terenów o funkcjach wywołujących dysonans przestrzenny;
- ✓ deprecjacja krajobrazu wiejskiego i obszarów cennych przyrodniczo poprzez stosowanie form przeznaczenia terenu oraz architektonicznych niewspółgrających z otoczeniem;
- ✓ estetyka utrzymania budynków i posesji prywatnych oraz przestrzeni publicznych i półprywatnych, w tym problem reklamy w przestrzeni publicznej.

Pogłębianie skali problemów jest także efektem opierania systemu planowania przestrzennego w Gminie o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, a nie o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które w sposób

kompleksowy z uwzględnieniem szerokiego kontekstu uwarunkowań pozwoliłyby na wyznaczenie warunków i parametrów kształtowania zabudowy.

Kierunki w strukturze przestrzennej gminy Rakoniewice stanowić powinny kontynuację rozwoju przestrzennego, poprzez uchwalanie miejscowych planów z uwzględnieniem zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz jego aktualizacji. Powinny być one zgodne z wytycznymi dokumentów planistycznych wyższego rzędu.

Zapewnienie wysokiego standardu przestrzeni w gminie Rakoniewice jest bez wątpienia procesem długoletnim. Potrzebne jest skoordynowanie działań Urzędu Miejskiego Gminy Rakoniewice oraz zespołu projektantów. Niemniej jednak przy stosowaniu podstawowych zasad i rekomendacji, kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej (ład przestrzenny i zrównoważony rozwój) możliwe jest osiągnięcie pożądanego celu. Ład przestrzenny rozumiany jest jako uporządkowanie i harmonia pomiędzy różnymi elementami składowymi przestrzeni i funkcjami struktury przestrzennej, stanowiąc kryterium oceny jakości zmian zagospodarowania w odniesieniu do sprawności procesów społeczno-gospodarczych i jakości życia. Zrównoważony rozwój jako druga z naczelnych zasad wyrażana jest jako gospodarowanie przestrzenią, które odbywa się w zgodzie z ideą poszanowania zasobów, tak aby miały one szanse służyć także przyszłym pokoleniom w stanie nie pogorszonym. Poza zrównoważonym rozwojem i ładem przestrzennym pamiętać należy o możliwościach finansowych Gminy, rozmieszczeniu obszarów chronionych i o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych oraz obiektach dziedzictwa kulturowego, a także o obszarach niepredysponowanych do zabudowy z uwagi na niekorzystne uwarunkowania środowiskowe.

Zważywszy na wynikający z analizy potencjał rozwojowy Gminy, przyjmując jako drogowskaz zasadę założeń progresywnych, należy dążyć do wprowadzenia zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Ważnym działaniem jest projektowanie nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Pozwoli to na wykorzystanie istniejącej i dostępnej infrastruktury technicznej, a tym samym będzie przeciwdziałać nieuzasadnionemu rozpraszeniu zabudowy.

Rekomendowane jest wyznaczanie terenów inwestycyjnych zgodnie z polityką przestrzenną realizowaną w aktualnych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz wzdłuż kluczowych szlaków komunikacyjnych Gminy (między innymi drogi krajowej) i z zachowaniem dystansu od zabudowy mieszkaniowej, aby przeciwdziałać

potencjalnym konfliktem przestrzennym, jednocześnie mając na uwadze konieczność uatrakcyjnienia Gminy z punktu widzenia potencjalnego inwestora, poszukującego gruntów pod zabudowę. Wskazane jest zachowanie terenów leśnych i zieleni urządzonej oraz nieurządzonej, a także zdecydowanej większości terenów rolniczych, przy szczególnej ochronie gruntów ornych najwyższych klas bonitacyjnych oraz obszarów w sąsiedztwie terenów chronionych. Znaczące jest uwzględnienie działań odnoszących się do kształtowania stanu zasobów wodnych, adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz konieczności zachowania naturalnej zdolności retencyjnej gruntów.

Pożądane jest także zachowanie hierarchii jednostek osadniczych. Rakoniewice jako najludniejsza i najbardziej rozwinięta gospodarczo miejscowość w gminie, winna zachować status centrum mieszkaniowego, usługowego (handlowego, sportu i rekreacji, kulturowego i oświatowego). Winna pozostać także największym węzłem komunikacyjnym w Gminie. Zasadne jest także przyjęcie za podstawę rozwoju przestrzennego gminy istniejącego układu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej (przede wszystkim wodnej, gazowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej), przy założeniu stopniowego rozszerzania jej zakresu i koniecznych modernizacji.

5. Spójność kierunków rozwoju Gminy Rakoniewice z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

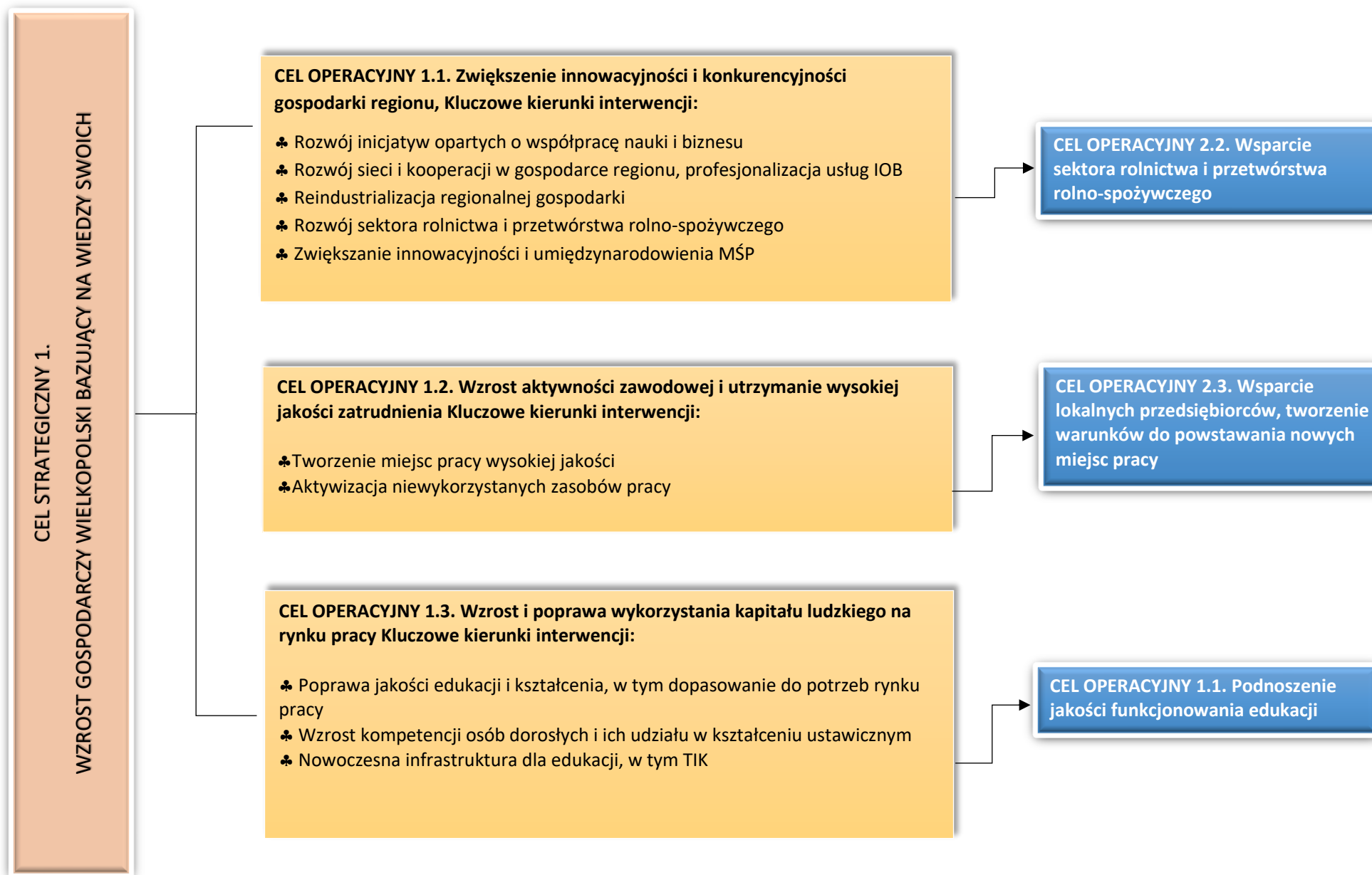
Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze gminy Rakoniewice. Są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa bowiem na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 r., strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Krajowa Strategia

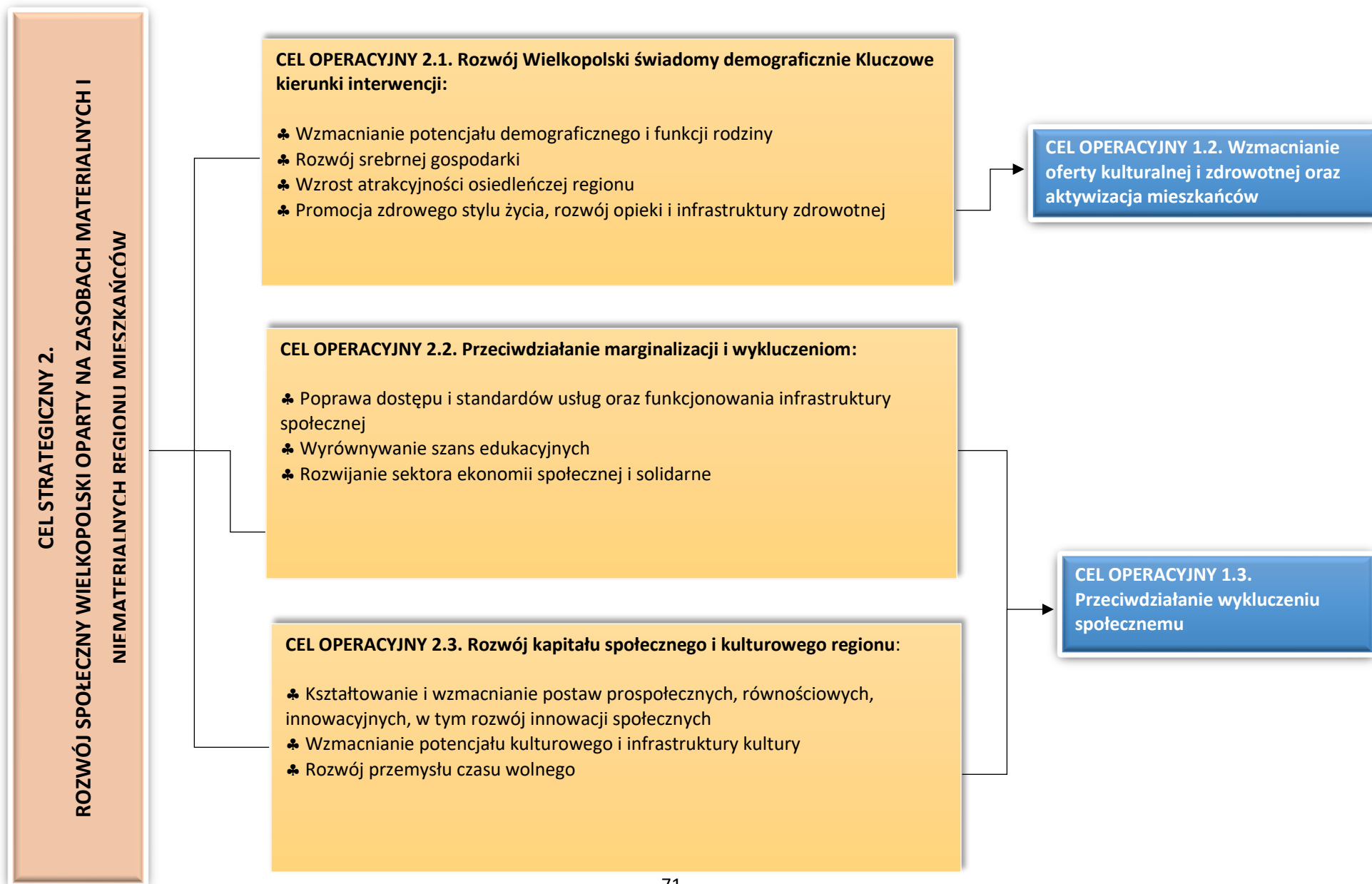
Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK).

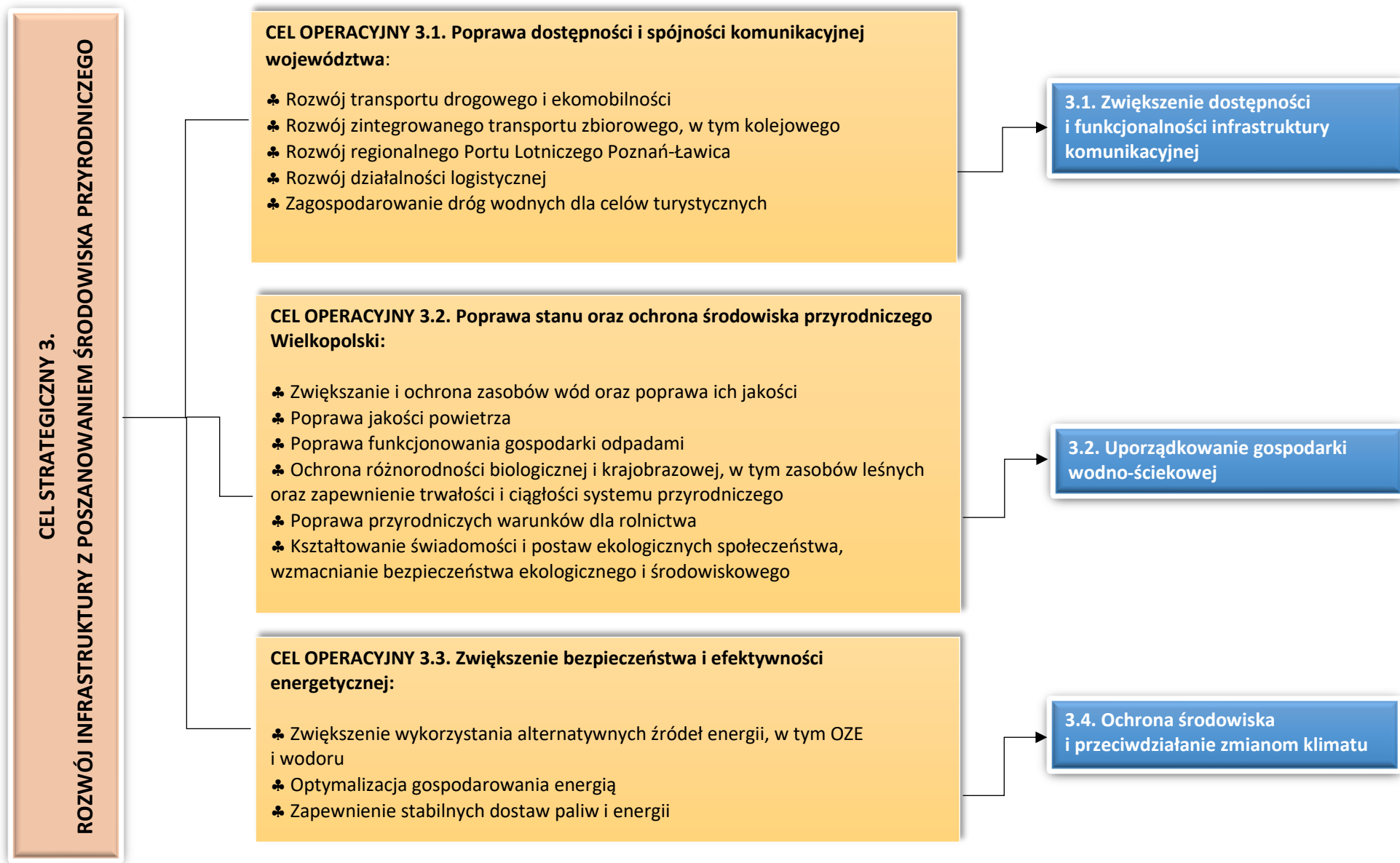
W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

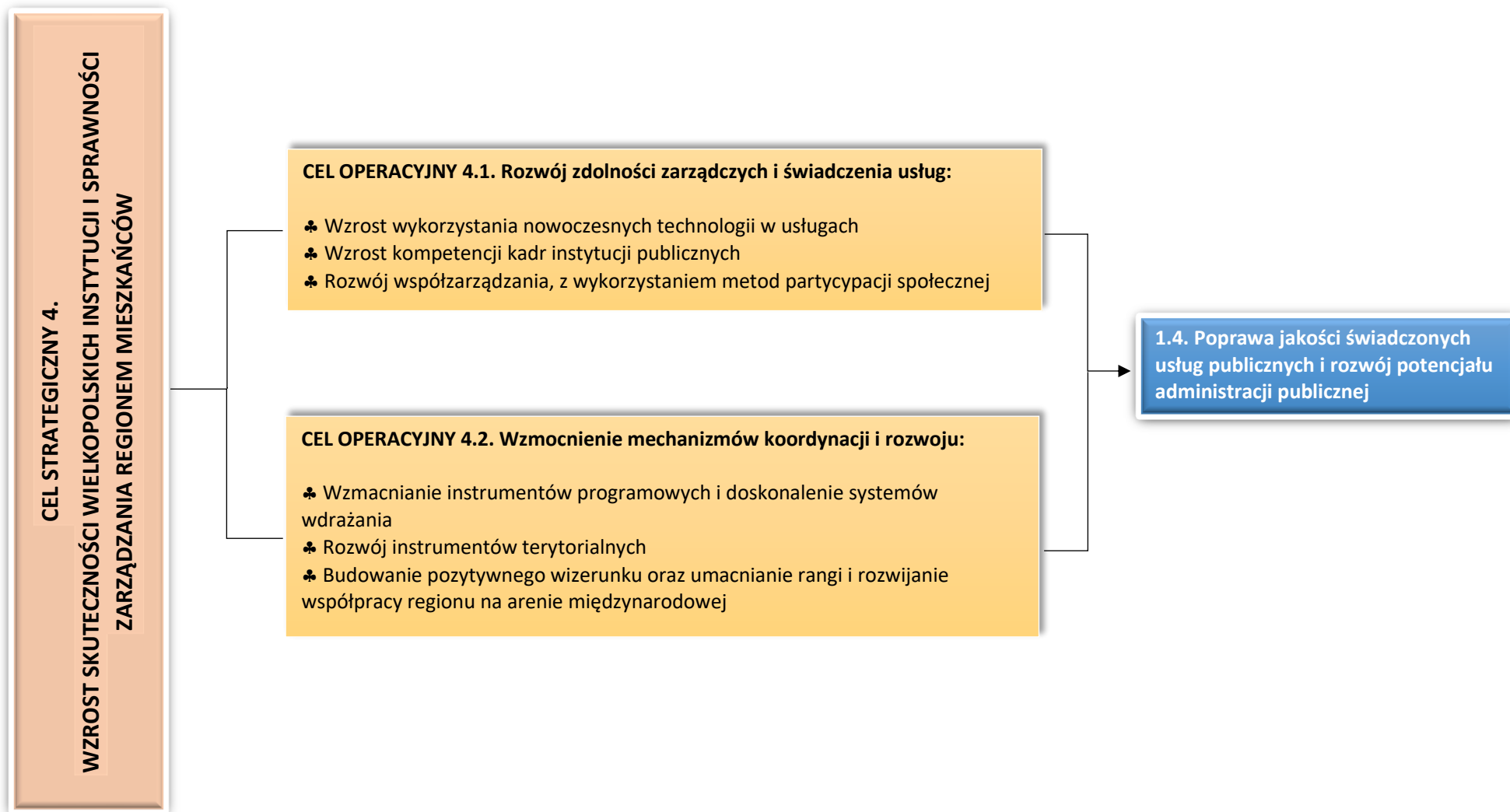
1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem

Powiązania celów i kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 z zadaniami określonymi w Strategii Rozwoju gminy Rakoniewice są następujące:

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Rakoniewice do roku 2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a dalej monitorowanie i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację powstałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości. Podstawowym elementem wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem, oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Rekomenduje się także przyjęcie lub aktualizację planów i programów określających zakres działań koniecznych do realizacji działań danego celu strategicznego. Dokumentami, które mogą wymagać aktualizacji w okresie realizacji Strategii będą: lokalny program rewitalizacji, program przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, program współpracy z organizacjami pozarządowymi, programy w zakresie polityki proekologicznej, program opieki nad zabytkami, program stypendialny, strategia rozwiązywania problemów społecznych, wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Gmina uaktualni studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także sporządzi ocenę aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych. Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia. W chwili przyjęcia dokumentów przez te podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji. W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy. System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie Gminy, którego sporządzenie, w myśl art. 28aa

ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym jest obowiązkowe. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady miejskiej i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie Strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach. Narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą realizacji przedsięwzięcia. Na jej podstawie uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje o stanie realizacji działania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakim stopniu został osiągnięty założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Osiągnięcie celów zawartych w Strategii będzie zależne od zapewnienia odpowiednich źródeł finansowania planowanych kierunków działania. Szczegółowe określenie tych źródeł jest złożonym zadaniem, ponieważ system finansowania zadań publicznych (przedsięwzięć) obejmuje różne formy ich finansowania, np. dotacje, instrumenty finansowe czy projekty w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Ponadto, aby osiągnąć cele sformułowane w Strategii niezbędnym jest zaangażowanie różnych instytucji, podmiotów i zaplanowania wydatkowania znacznych środków finansowych w wieloletniej perspektywie. Gmina Rakoniewice na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące jak i majątkowe.

Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego dla bieżącej perspektywy finansowej a także ogólnopolskich programów operacyjnych oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, czy też programów organizowanych przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa,
- programy rządowe, w tym Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska

rozstrzygane m.in. przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, sportu, kultury, edukacji i innych,

- programu jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego,
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie,
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne".

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowania, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Rakoniewice. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, w szczególności udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatek od nieruchomości. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Miejskiego Gminy Rakoniewice oraz jednostek organizacyjnych gminy Rakoniewice. Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem grodziskim, województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi, a także związkami międzygminnymi, spółkami komunalnymi i stowarzyszeniami, których członkiem jest gmina Rakoniewice. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadań. Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie dążyć do utrzymania nadwyżki operacyjnej w sposób niezagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłacie wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł

finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy. Otwarcie szans rozwoju dla Gminy postrzeganej za gwarantującą wysoką jakość życia wymaga zaangażowania znacznych środków finansowych, korzystnie bezzwrotnych, w celu minimalizowania lub likwidowania barier rozwojowych i poprawy atrakcyjności.

ZAŁĄCZNIKI

1. Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Rakoniewice
2. Wzór ankiety
3. Ewaluacja Strategii

SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych.

Tabela 2. Cele strategiczne gminy Rakoniewice

Wykres 1. Liczba osób wypełniających ankietę według miejscowości

Wykres 2. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Wykres 3. Wykres dotyczący pytania 1 ankiety - Jak oceniasz warunki życia w Gminie Rakoniewice

Wykres 4. Wykres dotyczący pytania 2 ankiety - Jak oceniasz środowisko i przestrzeń na terenie Gminy Rakoniewice

Wykres 5. Wykres dotyczący pytania 3 ankiety - Jak oceniasz środowisko i przestrzeń na terenie Gminy Rakoniewice

Wykres 6. Wykres dotyczący pytania 4 ankiety- Jak oceniasz środowisko i przestrzeń na terenie Gminy Rakoniewice

Wykres 7. Wykres dotyczący pytania 5 ankiety- Jak oceniasz turystykę, sport i rekreację na terenie Gminy Rakoniewice

Wykres 8. Wykres dotyczący pytania 6 ankiety - Jak oceniasz edukację na terenie Gminy

Wykres 9. Wykres dotyczący pytania 7 ankiety - Jak oceniasz kulturę na terenie Gminy Rakoniewice

Wykres 10. Wykres dotyczący pytania 8 ankiety - Jakie stwierdzenia najlepiej charakteryzują Gminę Rakoniewice obecnie, a jakie stwierdzenia powinny ulec poprawie i charakteryzować Gminę w przyszłości

Wykres 11. Wykres dotyczący pytania 9 ankiety - Które aspekty są najistotniejsze do poprawy w ciągu kolejnych najbliższych lat

Rysunek 1. Obszar miejscowości Rakoniewice

Rysunek 2. Obszar miejscowości Adolfowo

Rysunek 3. Obszar miejscowości Blinek

Rysunek 4. Obszar miejscowości Błońsko

Rysunek 5. Obszar miejscowości Cegielsko

Rysunek 6. Obszar miejscowości Drzymałowo

- Rysunek 7. Obszar miejscowości Elżbieciny
- Rysunek 8. Obszar miejscowości Głodno
- Rysunek 9. Obszar miejscowości Gnin
- Rysunek 10. Obszar miejscowości Gola oraz Narożniki
- Rysunek 11. Obszar miejscowości Goździn
- Rysunek 12. Obszar miejscowości Jabłonna
- Rysunek 13. Obszar miejscowości Komorówko
- Rysunek 14. Obszar miejscowości Kuźnica Zbąska
- Rysunek 15. Obszar obrębu ewidencyjnego Łąkie
- Rysunek 16. Obszar obrębu ewidencyjnego Rakoniewice Wieś
- Rysunek 17. Obszar miejscowości Rataje
- Rysunek 18. Obszar miejscowości Rostarzewo
- Rysunek 19. Obszar miejscowości Ruchocice
- Rysunek 20. Obszar miejscowości Stodolsko
- Rysunek 21. Obszar miejscowości Tarnowa
- Rysunek 22. Obszar obrębu ewidencyjnego Terespol
- Rysunek 23. Obszar miejscowości Wioska
- Rysunek 24. Obszar miejscowości Wola Jabłońska